

ಶ್ರೀಘ್ರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಸಾಧನ-
(ಸಮವಾಯ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿವೇಚನೆ ಹಾಗೂ ವಿವರಣೆ)

ಲೇಖಕರು :

ಶ್ರೀ. ಶಾನುರಾವ ಗಜೇಂದ್ರಗಡ, ಬಿ.ಏ., ಬಿ.ಟಿ.

ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಿತಿಯ
“ ಸಮಾಜ ಶಿಕ್ಷಣ ”—ಪ್ರಕಟನೆ ೧

ಮುದ್ರಕರು :
ಹೆ. ರಾ. ನೊಹರೆ
ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುದ್ರಣಾಲಯ
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಗುರುರಾವ ವೆಂಕಟರಾವ ಜೋರಾಪುರ
ಬೆಲೆ :
೦—೬—೦
ಸಂಚಾಲಕ, ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಿತಿ,
ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ.

ಮೊದಲು ನೂತು

ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಪಟಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಕಳೆದ ಹದಿನೈದು ವರುಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ವಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಮುಖ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಇದಲ್ಲದೆ ಗದಗು ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಶಿಕ್ಷಣದ ತರಬೇತಿಯ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕಸಲ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಸಾವಿರಾರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ನನ್ನ ಪಾಠಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುವರು—ಅನೇಕ ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರೂ ಕೂಡ. ವಯಸ್ಕರ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಶೀಘ್ರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಈ ಪಟಗಳೂ ಈ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವುಗಳೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಇವುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದು ನನ್ನಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇಂದು ನನಗೆ ಆ ಸುಯೋಗವು ಒದಗಿದೆ. ವಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರ್ವೋದಯದ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವಾದ ‘ಬಾವಲಿತ್ತಿ’ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬೇಸಗೆಯ ಸೂಟಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗರೊಡನೆ ಸಮರಸನಾಗಿ ಕಳೆದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಇದರ ಯಶಸ್ವಿತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ವಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಿತಿಯವರದು—ಅದರ ಸಂಚಾಲಕರದು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ತಳಹದಿಯೆನಿಸುವ ಸಮಾಜ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಡಿಯನ್ನಾದರೂ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು—ನನ್ನ ಶ್ರಮವು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು.

ಸಮಾಜ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಮೊದಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ನನಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀ. ಹೆ. ಮ. ಬಬಲೇಶ್ವರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ. ಜೆ. ಪಿ. ನಾಯಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಪಿಪಸುವೆ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ }
೧-೮-೧೯೫೩

ಗಜೇಂದ್ರಗಡ ಶಾಮರಾಯ

ಬಾವಲತ್ತಿಯ
ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಗೆ
ಅರ್ಪಿತ

ಸಂಚಾಲಕ.

ಮುನ್ನುಡಿ

ಸರ್ವೋದಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಅಂಗವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮನೀಷೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಶೀಘ್ರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಸಾಧನದ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಸಮಾಜ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಯು ಮಾಡಿದೆ.

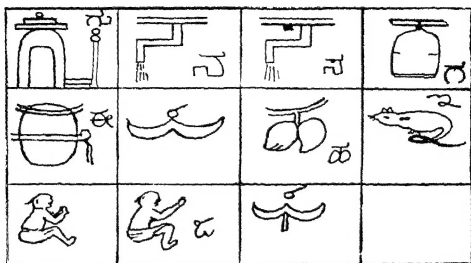
ಸಮಾಜ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ. ಗಜೇಂದ್ರಗಡ ಶಾಮರಾಯರು ತಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿವರಣೆಯಂತಿರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಿತಿಯು ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದೆ.

ಬಾಗಲಕೋಟೆ

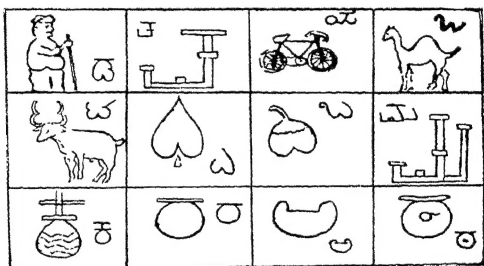
}

ಜೋರಾಪುರ ಗುರುರಾಯ

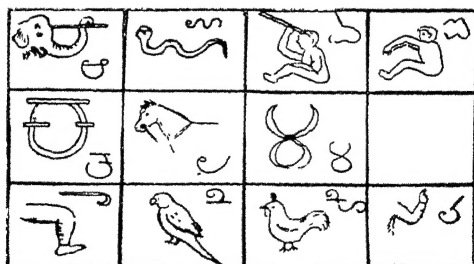
ಸಂಚಾಲಕ-ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಿತಿ

ಪಟ ೧

ಪಟ ೨

ಪಟ ೩

ಶೀಘ್ರ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಸಾಧನ

ಕಥಾರೂಪವಾದ ಪಟಗಳಲ್ಲಿ* ಅನುಸರಿಸಿದ ಈ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೆಲವು ಹೆಸರುಗಳು. 'ಸಮವಾಯ ಪದ್ಧತಿ'ಯೆನ್ನುವದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಂಜಸವೆನಿಸುವದರಿಂದ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದುದರಿಂದ, ಆ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವರು ಇದಕ್ಕೆ 'ಕಥಾಪದ್ಧತಿ'ಯೆಂತಲೂ, 'ಸ್ವರ-ಸಂಕೇತ ಸಾಧ್ಯತೆ' ಪದ್ಧತಿಯೆಂತಲೂ, 'ಲಾಬಾಕ್' ಪದ್ಧತಿಯೆಂತಲೂ ಹೇಳುವದುಂಟು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವರ, ಸಂಕೇತ, ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ಕಥೆ — ಇವುಗಳ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾದ ಹೊಂದಿಕೆಯಿರುವದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ 'ಸಮವಾಯ' ಪದ್ಧತಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು.

ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಪಟಗಳ ರಚನೆಯು ಹೀಗಿದೆ: ಕೆಲವು ಮೂಲಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವದು. ಈ ಮೂಲಾಕ್ಷರಗಳು ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದವುಗಳು. ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥವುಗಳು. ಈ ಮೂಲಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಶಬ್ದಗಳು ಭಾವವಾಚಕಗಳಾಗಿರದೆ ವಸ್ತುವಾಚಕಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಇಲ್ಲವೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜೀವನದ ಘಟಕಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಶಕ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗಾಗಿ ಪರಿಚಿತವಾದವುಗಳಿರಬೇಕು. ತೀರ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ನಗರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು (ಉದಾ: ಈ ಪಟಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ 'ನಳ', 'ಸಾಯಕಲ್ ಯಂತ್ರ') ಎರವಲಾಗಿ ತರಬೇಕಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಜೀವನದ ಸಂದರ್ಭ-ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೂಲಾಕ್ಷರಗಳಿಗಾಗಿ (Key-words) ಆರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು ಚಿತ್ರಲೇಖನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನರಿಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ಆ ವಸ್ತುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತೆಗೆಯಲು ಬರುವಂತಿರಬೇಕು. ಈ

*ಈ ಪಟಗಳನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದ ಶ್ರೀ. ಶಶಿತಳರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ರಚಿಸಿದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ವಸ್ತುಗಳು ಹೆಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ವಿಷಯಗಳ ಜ್ಞಾನ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಚಿತ್ರದ ಸುತ್ತಲೂ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೆಣೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಕಥೆಯ ಏಕಸೂತ್ರತೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಾಧೆ ತಟ್ಟದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವಿನ ಆಕಾರವೂ ಅಕ್ಷರದ ಆಕಾರವೂ ಒಂದೇಯಾಗುವದು. ಗುಡಿಯ ಆಕಾರವು 'ಗು'ಯೆಂಬ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೋಲುವದು. ಈ ಹೋಲಿಕೆಯು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಲಿಕ್ಕೂ ನೆನಪುಮಾಡಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯಕವಾಗುವದು. ಈ ಚಿತ್ರಗಳು ಕಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವದರಿಂದ ಸ್ವರ-ಸಂಕೇತಗಳ ಸಂಬಂಧೀಕರಣವೂ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರೀಕರಣವೂ ತಾನಾಗಿಯೇ ಸಾಧಿಸುವದು. ಕಥೆಯ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಂಕೇತಗಳಾದ ಈ ಚಿತ್ರಗಳು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅವು ಮಹತ್ವದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಾಗಿರುವವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನು ಕೆಲಕಾಲ ನಿಂತು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾದ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಂದಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಜಾರಿಹೋಗಬೇಕು.

ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇತರಲ್ಲಿದೆ ?

ಈ ಸಮವಾಯ ಪದ್ಧತಿಯು ವಯಸ್ಕರ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವದು. ದುಡಿದು ದಣಿದ ದೇಹ. ನೂರಾರು ಚಿಂತೆಗಳಿಂದ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸು. ವಯಸ್ಕರ ಈ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ರೀತಿಯು ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾಗಿರುವದು, ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವದು. ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಅರ್ಥರಹಿತವಾದ, ನಿರ್ಜೀವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ತಿಳುವದರಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಕರ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲದು. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನಿರುತ್ಸಾಹಪೂರ್ಣವಾದ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಸೆ ತಾನಾಗಿ ಜನಿಸದು. ಜೀವನದ ಹೊಸತಿನ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಕಾಲಿಡುವ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಅವರಿಗೆ ನೋಡಿದಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಲಿವು, ಆನಂದ. ಅದೇ ಅರಳಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅವರ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಗಳ ನೆರವು ಅವರಿಗಿರುವದು. ಈ ವಯೋಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವದು

ಕಡ್ಡಾಯವಾದರೂ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓರಿಗೆಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಕ್ರೀಡೆಯೆನಿಸುವದು. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಈ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಣೆಯಿಲ್ಲದ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಕಲಿಯುವದರಲ್ಲಿ ಆಸೆ-ಆತುರತೆಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲು ಸಮವಾಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಹಾಯಕವಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯು ಈ ಸಮವಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವದು. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅಂಕುರಿಸುತ್ತಿರುವ ತರ್ಕಶಕ್ತಿಯು ವಯಸ್ಕರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿರುವದು. ಈ ತರ್ಕಶಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹಿಂದು ಮುಂದಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಇದರಿಂದ ಕಲಿತ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಗುಡಿ-ಗಂಟಿ, ಪಣತಿ-ಪೂಜಾರಿ- ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಈ ತರ್ಕಶಕ್ತಿಯು ಜೋಡಿಸುವದು, ಕೀಲಿಸುವದು. ಕಲಿಯುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧೀಕರಣವು ಎಷ್ಟೊಂದು ಅಗತ್ಯವಾದುದು, ಪ್ರಧಾನವಾದುದು-ಎಂಬುವದು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಲಿಯುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವಯಸ್ಕರಿಗೂ ಇರುವ ಇನ್ನೊಂದು ವೈತ್ಯಾಸವೂ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಹೊಸತು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಲವಲವಿಕೆಯು, ಕುತೂಹಲಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರುವದು, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿರುವದು. ವಯಸ್ಕರಲ್ಲಿ ಈ ಕುತೂಹಲಶಕ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದು. ವಯಸ್ಕರ ಮನಸ್ಸು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವ್ಯಗ್ರವಾಗಿರುವದು, ಉದ್ವಿಗ್ನವಾಗಿರುವದು. ಈ ವ್ಯಗ್ರತೆ. ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಸಮವಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಥೆ ಹಾಗು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗುವವು. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಅನುಭವವು ತೀರ ಕಿರಿದು. ಅವರ ವಿಷಯಜ್ಞಾನವು ತೀರ ಮರ್ಯಾದಿತವಾದುದು. ವಯಸ್ಕರ ಅನುಭವವೂ ಹಿರಿದು. ಅವರ ವಿಷಯಜ್ಞಾನವೂ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದುದು, ವಿವಿಧವಾದುದು. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ ವಸ್ತುಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನೂ ವಿಷಯಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು. ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಸ್ವರ-ಸಂಕೇತಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು-ಅಕ್ಷರಗಳ ಗುರುತನ್ನು

ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ತೀರಿತು. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಮವಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರ-ಸಂಕೇತಗಳ ಸಂಬಂಧೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜಿಸಿದ ಕಥೆಯು ಕೃತ್ರಿಮವೂ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದೂ ಎನಿಸಿದರೂ ಕಥೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದು, ಕಲಿಯುವಾಗ್ಗೆ ಅದೊಂದು ಒಳ್ಳೇ ಸಾಧನವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವದು. ಈ ಪಟಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ಅದೆಂದರೆ—ಸ್ವರ-ಸಂಕೇತಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಕರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ, ಶುದ್ಧವಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಮವಾಯದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಿತ್ರವು ಒಂದು ಅಕ್ಷರದ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಎಡೆಗೊಡುವದೆಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೂತನ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಗುಡಿಯು 'ದೇವಮಂದಿರ'ವೆಂತಲೂ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದೇವಮಂದಿರಗಳ ರೂಪು-ರೀತಿ ಹೆಸರುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ದೇವನೊಬ್ಬನಿರುವನೆಂಬ ಸರ್ವ ಧರ್ಮಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತರಲು ಯತ್ನಿ ಸಬಹುದು. 'ನಳ'ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ತೋರಿಸಬಹುದು. ಡಬರೀಗೌಡರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಿಗರ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಳ್ಳಿಗರ ಮೋಹ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ, ಏರುತಗ್ಗಾದ ಸಂದಿಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳಬೇಕು, ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಬಂಧನೆಯು ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇವಲ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ. ಅನುಭವಿಕನಾದ ಶಿಕ್ಷಕನು ಪ್ರಸಂಗೋಚಿತವಾಗಿ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಿದೆ.

ಕಡಮೆ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫಲವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವ ಸಾಧನಕ್ಕೆ 'ಪದ್ಧತಿ'ಯೆಂದು ಹೇಳುವದುಂಟು. ಇಂಥದೊಂದೇ ಪದ್ಧತಿಯು ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಎಲ್ಲ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೇ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವದು ಸರಿಯಾಗಲಾರದು. ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಪದ್ಧತಿಯು ಬದಲಾಗುವದು ಅಗತ್ಯವೆನಿಸುವದು. ಸಮವಾಯಪದ್ಧತಿಯೂ ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮವಾಯಪದ್ಧತಿಯ ತಿರುಳಿನಂತಿ-

ರುವ, ನಿರಕ್ಷರಗಳ ಕೂಡ ನಾವು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಸಂಬಂಧ, ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವರ್ತನೆ, ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು, ಚಿರಂತನವಾದ ಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಮಾಜಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಪಟಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಕನು ತಾನು ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ವಯಸ್ಕರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೂಡಿಸಿದರೆ ಅವರು ಕೆಳಗೇ ಉಳಿಯುವರು. ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವ ಆತನ ಪರಿಶ್ರಮವೆಲ್ಲ ವಿಫಲವಾಗುವದು. ಅವರೊಡನೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ತೊಡೆಗೆ ತೊಡೆ ಹಚ್ಚಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸಬೇಕು. ಸುಖದುಃಖದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಅಡಚಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು; ಸಲುಗೆಯ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅಶ್ಲೀಲವಾಗದ ವಿನೋದವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು. ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನದ ಬಹುವಚನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. 'ಎಲೆ', 'ಎನೊ' ಯೆನ್ನುವದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ಮಾತು, ರೀತಿ, ನಡತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು; ಅವರಿಗೆ ತಾನೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಸೆಲೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಇದೇ ಸಮವಾಯ ಪದ್ಧತಿಯ ತಿರುಳು, ಇಂಗಿತ, ಸಾರಸರ್ವಸ್ವ.

ಎಲ್ಲ ಮೂಲಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಈ ಮೂರು ಪಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪಟಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ 'ಚ' ಹಾಗೂ 'ಳ' ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಡಕಿನ ಅಕ್ಷರಗಳಾಗಿರುವವು. ಚಾವಡಿಯ ರೇಖಾಚಿತ್ರಕ್ಕೂ 'ಚ' ಅಕ್ಷರಕ್ಕೂ; ಇಕ್ಕಳದ ಆಕೃತಿಗೂ 'ಳ' ಅಕ್ಷರಕ್ಕೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ರೂಪಸಾದೃಶ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಉಳಿದ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಇವೆರಡೂ ಆ ವಸ್ತುಗಳ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಾರಂಭದ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನು ತನ್ನ ಮಾತಿನ ಚಪಲತೆ ಚಾತುರ್ಯಗಳಿಂದ ವಯಸ್ಕರನ್ನು ಮರೆಮಾತಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಚಾವಡಿಗೆ ಕೂಸು 'ಚ', ಇಕ್ಕಳಕ್ಕೆ 'ಳ'ಯೆಂದಲೇ ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಪಟಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಅಕ್ಷರಗಳು, 'ಗು'ಯೆಂಬ ಒಂದು ಕಾಗುಣಿತವೂ ಬರುವವು. ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಸಾದಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಲಿಸಬಹುದು. ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲನೆ

ಬಾಗಿಲವನ್ನು (ಕದ) ತೋರಿಸಿ ಅದರ ಹೆಸರು ಬರೆಯಲು ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ 'ಕ' ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶಬ್ದಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, 'ದ' ಅಕ್ಷರವು ಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಕ್ಷರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಬಿಟ್ಟು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ತುಂಬುವ ಈ ಕ್ರೀಡಾಪದ್ಧತಿಯ ಸಾಧನವು ಒಳ್ಳೇ ಸಹಾಯಕವೂ ಯಶಸ್ವಿಯೂ ಆಗುವದೆಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಪಟಗಳಲ್ಲಿ ಬಾರದ ಉಳಿದ ಮೂಲಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕಥೆಗೆ ಹೇಗೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದೆ.

ಈ ಪಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾಗುಣಿತಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಸುಲಭವಾದ ಸಾಧನಗಳಿವೆ. 'ಗು' ಕಾಗುಣಿತದ ಗುಡಿಯ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಹಾದೀ ಹಾಗೂ ಮಾಲಗಂಬ (ದೀಪದ ಕಂಬ)ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ 'ನು', 'ಸು' ಮೊದಲಾದ ಉಕಾರಾಂತ ಕಾಗುಣಿತಗಳಾಗುವವು. ಮೂರನೆಯ ಪಟದಲ್ಲಿ ಕಾಗುಣಿತಗಳ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರರೂಪವಾದ ಚಿಹ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಮೂಲ ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಂಬುತೆಗೆದು 'ಕಾಲು' ಜೋಡಿಸಿದರೆ ಆಕಾರಾಂತ ಕಾಗುಣಿತವೂ ಗಿಳಿಮೂಗು ಜೋಡಿಸಿದರೆ ಹ್ರಸ್ವ ಇಕಾರಾಂತ ಕಾಗುಣಿತವೂ ಕೈಕೊಟ್ಟರೆ ಏಕಾರಾಂತ ಕಾಗುಣಿತವೂ ಕೋಳಿಯ ಚಿಹ್ನವನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದರೆ ಓಕಾರಾಂತ ಕಾಗುಣಿತವೂ ಸಾಧಿಸುವವು. ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಸಾದಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಡಬಹುದು. ಮೂಲಾಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ ಕಾಗುಣಿತಗಳನ್ನೂ ಕಲಿತಮೇಲೆ ವಯಸ್ಕರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿರುವದು. ಕಲಿಯಬಲ್ಲೆನೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವದು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮನಗಾಣಿಸಿ ಸಾದಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಬಿಡಬೇಕು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮೂಲಾಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ, ಕಾಗುಣಿತಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಕಲಿಸಲು ಎರಡು ವಾರಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ್ಗೆ ವೇಗ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೃಢೀಕರಣವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ವೇಗ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಗಳಿಲ್ಲದ ಪದ್ಧತಿಯು ವಯಸ್ಕರ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಗೆ ಒಗ್ಗುವದಿಲ್ಲ. ವಯಸ್ಕರ ಆಸ್ಥೆ-ಅವಧಾನಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿಯುವದಿಲ್ಲ.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಪರಿಚಯದಲ್ಲಿ, ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ, ಬರಹದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರೂಢಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಆಸ್ಥೆಯುಳ್ಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಳವಾದ, ಸಂಕ್ಷೇಪವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ ಆ ಬಗೆಯ ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಸಂಸಾರದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸುಲಭವಾದ ಅರ್ಜಿ-ವರದಿಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನದ ದೃಢೀಕರಣವು ಸಮವಾಯು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ, ಜೀವಾಳದ ಭಾಗವಾಗಿರುವದೆಂಬುದನ್ನೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯಕೂಡದು. ಏಕೆಂದರೆ, ವಯಸ್ಕರು ಕಲಿಯುವದೂ ತೀವ್ರ, ಮರೆಯುವದೂ ತೀವ್ರ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಈ ದೃಢೀಕರಣದ ರೂಢಿಯೇ ಒಂದು ಉಪಾಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಮವಾಯು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳು ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬರುವವು. ಚಿತ್ರಲಿಪಿಯು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನೂತನವಾದುದಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನ ಇಜಿಪ್ತದ ಮತ್ತು ಇಂದಿಗೂ ಚೀನದ ಲಿಪಿಯು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಚಿತ್ರಲಿಪಿಯೇ ಆಗಿರುವದು. ಚಿತ್ರಗಳಿಂದಲೇ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದು, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದುದು ಎಂದು ತಿಳಿದವರು ಹೇಳುವದುಂಟು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮೂಲಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಮೂಲೋದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದಲೇ, ಚಿತ್ರಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯೇ, ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಸಮವಾಯು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳ ಚಿತ್ರದ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅವುಗಳ ನಿತ್ಯದ ಬಳಕೆಯ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಕ್ರಮೇಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು.

ಸಮವಾಯು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ತೊಡಕಿನ ನೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ಅದೆಂದರೆ ಬಾಲಕರ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಶಬ್ದಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ-ಇನ್ನೂ ಅದೇ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮಗುವು ' ಗುಡಿ 'ಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳುವದು ? ' ಗು ' ಯೆಂದು. ಅಕ್ಷರಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಗುವು ಗುಡಿಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಾನು ಹೇಗೆ ತೆಗೆಯಬಹುದೆಂದು ತೋರಿಸುವದು. ಕೆಲವರು ಈ ಮಗುವಿನ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ನೇರವಾಗಿ ತಾನೇ

ಹೇಳುವದುಂಟು. 'ಗುಡಿಗಿ ನಾವು 'ಗು' ಯೆಂದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕರೆಯೋಣ. ಗುಡಿಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಾವು ಇದಕ್ಕೂ ಸರಳವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯೋಣ'. ಹೀಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡುವದೂ ಒಂದು ವಿಧಾನ. ಮಗುವಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ, ಬಾಲಭಾಷೆಯೆಂದು ಒಂದೇ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೃತ್ರಿಮತೆ, ದೂರದ ಸಂಬಂಧ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಈ ಪ್ರಯೋಗವು ಅನುಭವದಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವದು. ಪರಿಣಾಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದು ಅಗತ್ಯವೆನಿಸುವದು. ವಯಸ್ಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮೊದಲೇ ಹದಗೊಳಿಸಿದಾಗ್ಗೆ, ಈ ಬಗೆಯ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಾಣದೆಯೇ ಹೋಗುವವು.

ಕೊನೆಯ ಮಾತು. ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕಲಿಸದವರು, ಇಲ್ಲವೆ ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದವರು ಹಾಗೂ ಕಲಿಸುವದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡದವರು ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲತತ್ವಗಳ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಪ್ರೇಮದ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ವಯಸ್ಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವದು; ಕಠಿಣಿಯಿಂದ ಅವರ ಕುತೂಹಲವನ್ನೂ ಆಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಕೆರಳಿಸುವದು; ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ಅವರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಗಳಿಸುವದು; ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ, ಕಲಿಯುವಾಗ್ಗೆ ವಯಸ್ಕರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವರು; ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳುವರು; ಕೇಳಿದುದನ್ನು ಅನೇಕಸಲ ಅಂದು ತೋರಿಸುವರು; ಬರೆದು ತೋರಿಸುವರು. ಇವೆಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ನಾಲಿಗೆ, ಕೈಗಳ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಇಂದ್ರಿಗಳ ಸಹಾಯವು, ಸಹಕಾರವು ಕಲಿಯುವದರಲ್ಲಿ ನನುಗೆ ದೊರೆಯುವದು. ಕಲಿಯುವದರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿಯಾದರೂ ಮಹತ್ವದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಸಮವಾಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಧುನಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರದ ಆದರ್ಶವಾದ, ಆದರಣೀಯವಾದ ಅನೇಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವದೆಂಬುದು ಕಂಡುಬರುವಂತಿದೆ. ಹಾಗೂ 'ಶೀಘ್ರ ಸಾಕ್ಷರತೆ'ಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಡಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಅನುಭವವೇ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಹಿರಿದಾದ ಪ್ರಮಾಣ.

ಪಾಠ ಮೊದಲಿನದು

* (ಪಟ ೧)

[ಶಿಕ್ಷಕನು ವಯಸ್ಕರೊಡನೆ ಹರಟೆಹೊಡೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಶಕ್ತವಿದ್ದಷ್ಟು ಸಾಧಾ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಯಾವ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದೆ, ' ನೈಜಳಿ ಬಿಟ್ಟು ' ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು. ಕರಿಹಲಿಗೆ, ಖಡುವು, ಪಟದ ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು.]

ನಿರೂಪಣೆ : ' ಓಹೋ ! ಬರಿ, ಬರಿ. ದಣೆದು ಬಂದಿರಲ್ಲ ! ಈನೊತ್ತೇನು ದಗದ ಮಾಡಿದಿರಿ ? ಈಗ ಬಿಟ್ಟುರೇನು ? ಮನೀಗೆ ಹೋಗಿಬಂದಿರಾ ? ನೀರು ತರಬೇಕಲ್ಲ ದೂರಿಂದ ? ಒಳ್ಳೆದು ನಾನೂ ದಣಿದೀನಿ-ನೀವೂ ದಣಿದೀರಿ. ಅರ್ಧಾ ಗಂಟೆ ಕೂತು ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯೋಣ. ಮನ್ಯಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಫೀ ಹೇಳತೀರಲ್ಲ. ನಾನೂ ಒಂದು ಕಫೀ ಹೇಳತೀನಿ. ಕಫೀ ಅಂದರೆ ಕಫೀ— ನಗಚ್ಯಾಟಕೇ. ನಮ್ಮೂರು ಕೇಳೀರೇನು ಹೆಸರು ? ನಮ್ಮೂರಾಗ ಈಶ್ವರನ ಗುಡಿ ಅದ. ದೊಡ್ಡ ಜಾತ್ರಿ ಆಗತದ. ದನ ಬಹಳ ಕೂಡತಾವ. ಒಂದು ದಿನ ಮೋಜು ಆತು. ಅದನ್ನ ಹೇಳತೀನಿ. ನಮ್ಮೂರ ಗುಡೀನೂ ನಿಮ್ಮೂರ ಗುಡೀಯಂತೆ. ಗುಡೀ ಮುಂದೆ ಹಾದೀ-ಮಾಲಗಂಬ. ಗುಡ್ಯಾಗ ಕಾಲು ತೊಳಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ದೊಡ್ಡೂರ ಗುಡಿ. ಭಾವಿ ಇಲ್ಲ—

* ಈ ಪಟಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನೂತನ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಿದಿತ ವಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆಯೇ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಥೆಯೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೈಗೋಲು. ಈ ನಿರ್ಜೀವ ವಾದ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲು, ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಿಷಯಜ್ಞಾನ ವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲು, ಕಥೆಯು ಶಿಕ್ಷಕನ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಸಜೀವವಾದ ಸಾಧನವಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕನು ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ನಿರೂಪಣೆ ಕೇವಲ ರೀತಿಯ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟವಾದ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೊಳೆ ಇಲ್ಲ. ಸಮೀಪದಾಗ ನಳ ಅದ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ನಳ—ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾಲೂ ಇರತದ. ನಳ ನೋಡೀರಲ್ಲ ? ' ಸ್ವೇಶನದಾಗ.' ಹೌದು. ನೀರಿನ ಅಡ್ಡ ಸಾಯಿಸಿಗೆ ಒಂದು ತೋಟೇ ಹೆಚ್ಚಿರತಾರ. ಅದರ-ಗುಡೀ ನಳಾ ಹಳೇದು. ಸಾಯಿಪು ಒಡೆದದ. ತೂತು ಬಿದ್ದದ. ತೂತಿನಾಗ ನೀರು ಪುಟೇತದ. ' ಸ ' ಅಂತ ಸಪ್ತಳ ಮಾಡತದ. ಗುಡ್ಯಾಗ ಗಂಟೀ ಕಟ್ಟಾರ. ಗಂಟೀ ಬಾರಿಸಬೇಕು—ನಾವು ಬಂದದ್ದು ತೀಳೀಬೇಕಲ್ಲ ದೇವರಿಗೆ. ಗಂಟೆ ಹಳೇದಾಗೇದ. ನಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದುಹೋಗೇದ. ಗುಡೀ ಒಳಗ ದೊಡ್ಡ ಈಶ್ವರ ಲಿಂಗ ಅದ. ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ವಿಭೂತಿ-ಈಬತ್ತಿ-ಹೆಚ್ಚಿರತಾರ. ಜಲಾರಿ ಅದ. ಜಲಾರಿಯಿಂದ ನೀರು ಬೀಳತಾವೆ. ದೇವರ ಮುಂದ ಪಣತಿ. ದೀಪ ಹೆಚ್ಚಿರತಾರ. ಹಣ್ಣಿನ ದಿನಾ. ಭಕ್ತರು ಜೋಡು ಹಣ್ಣು ದೇವರಿಗೆ ಎಡೀ ಮಾಡಿದ್ದರು. ದೇವರಂತೂ ತಿನ್ನಾವಾ ಅಲ್ಲಾ. ಎಡಿ ಯಾರ ಪಾಲಿನದು ? ' ಪೂಜಾರಪ್ಪನದ ' ? ಹೌದು. ಅದರ ಪೂಜಾರಪ್ಪ ಆಗದವರು ಗುಡ್ಯಾಗ ಇರತಾರ. ನೋಡಿರಲ್ಲ ? ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನವರು. ನೆನೆಗಡಲಿ, ಕೊಬ್ಬರಿ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತಿಂದು ಕೊಬ್ಬಿರತಾರ. ' ಇಲೀನ ' ? ಹೌದು. ಇಲಿ, ಇಲಿ, ಇಲಿಪ್ಪನವರು. ಒಂದು ಇಲಿ ಈ ಜೋಡು ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಾಕ ಬಂತು. ಗುಡಿ ಪೂಜಾರಿ—ಅತನ ಹೆಸರು ' ಜಕ್ಕಪ್ಪ '. ಜಕ್ಕಪ್ಪ ಹ್ಯಾಂಗ ಇದ್ದಾನ ? ಯಾಕ ? ಹೆಣ್ಣು ಗಿಣ್ಣು ಕೊಡತೀರೇನು ? ಸಮಾಧಾನ ಹಿಡೀರಿ. ಜಕ್ಕಪ್ಪನ ಚಿತ್ರಾನ ತೆಗೆದು ತೋರಿಸತೀನಿ. ಇಲಿ ಹೆಣ್ಣು ತಿನ್ನೋದು ನೋಡಿದ. ಜಕ್ಕಪ್ಪಗ ಹೊಟ್ಟೀಕೆಚ್ಚು. ಎದ್ದು ಹೋಗಿ ಹೋಡೀಲಾರ—ಮೈಗಳ್ಳತನ. ಕೂತಲ್ಲೆ ಕೈಯೆತ್ತಿ ' ಓ ' ಯೆಂದು ಬಾಯಿ ಮಾಡಿದ. ಗುಡ್ಯಾಗಿನ ಇಲಿ. ಇದಕೆಲ್ಲಾ ಬೆದರತಾನ ? ಬಿಸಿಲ ಹೊತ್ತು. ಜಕ್ಕಪ್ಪಗೂ ತೂಕಡಿಕೇ. ಒಂದು ಹಳ್ಳು ತೋಗೊಂಡು ಕೂತಲ್ಲೇ ಒಗಿದ. ಗುರಿ ತಪ್ಪಿತು. ಇಲಿಗೆ ಬಡೀಲಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಮುಂದಿನ ಪಣತಿಗೆ ಬಡೀತು. ಸಿಟ್ಟಲೇ ಒಗಿದ ಹಳ್ಳು. ಕೇಳೀತ ? ಪಣತಿ ' ಫಟ್ ' ಅಂತ ಒಡೆದುಬಿಟ್ಟಿತು.

ಆಯಿತಪ್ಪ ಜಕ್ಕಪ್ಪನ ಫಜೀತಿ ! ನೀವು ಜಕ್ಕಪ್ಪನ್ನ ನೋಡಬೇಕಂತಿದ್ದ-
ಲಲ್ಲ ? ಜಕ್ಕಪ್ಪ ಒಬ್ಬನೇ ಯಾಕ ? ಗುಡಿ, ನಳ, ಈಶ್ವರಲಿಂಗ ಎಲ್ಲಾನೂ ಈ ಫಳಾದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದು ತೋರಿಸತೀನಿ. ಮತ್ತು ನೀವೂ ತಗದೀರಂತ
ನಿಮಗ ಬಂದಂತೆ ಮುಂದ.

ಸೂಚನೆ ೧: ಶಿಕ್ಷಕನು ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯುವಾಗ್ಗೆ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮರೆತಂತೆ ನಟಿಸಿ—ಅಂ ! ಪೂಜಾರಪ್ಪನ ಹೆಸರೇನು ? ಜಕ್ಕಪ್ಪ. ಹೌದು. ಹೀಗೆ ವಯಸ್ಕರನ್ನು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆತ್ಮಿತ್ವ ಹರಿಯಗೊಡದೆ, ಅವರ ಲಕ್ಷ್ಯವೆಲ್ಲ ಚಿತ್ರದ ಕಡೆಗೆ, ತನ್ನ ಮಾತಿನ ಕಡೆಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಒಕ್ಕೇದು. ನೋಡಿದರಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಜಕ್ಕಪ್ಪನ್ನೆ, ನಳಾನ್ನೆ, ಪಣ್ಣಿನ. ಇದೇನು ? ‘ನಳ’. ಇದು ? ಇಲಿ. ಇವರು ? ‘ಜಕ್ಕಪ್ಪ ? ... (ಇತ್ಯಾದಿ).

ನನ್ನ ಮಗ ಈ ಕಛಿ ಕೇಳಿತು. ನಾ ತೆಗೆದ ಚಿತ್ರಾನೂ ನೋಡಿತು. ಸಣ್ಣ ಕೂಸು. ನಾ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆದದ್ದು ನೋಡಿ ತಾನೂ ಅದರಂತೆ ತಗೀತು. ಹ್ಯಾಂಗ ಬಂದಹಾಂಗ. ಸಣ್ಣ ಮಗ ಹ್ಯಾಂಗ ಚಿತ್ರ ತಗೀತು—ತೋರಿಸಲಾ ? ನಿಮಗೂ ಬರತದಲ್ಲ ಹೀಂಗ ಚಿತ್ರ ಬರೀಲಿಕ್ಕೆ ? ಖಾತ್ರಿನೇ ಬರತದ.

ಸೂಚನೆ ೨: ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನು ಮೊದಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮಗು ಚಿತ್ರ ತೆಗೆದಂತೆ ತೆಗೆಯುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ತೆಗೆಯುವಾಗ್ಗೆ ವರ್ಣಸಂಕೇತಗಳಾಗಿರುವ ಈ ಚಿತ್ರರೂಪಿಯಾದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಮಹತ್ವದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಈ ಸ್ವರ-ಸಂಕೇತಗಳು ವಯಸ್ಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಇವು ಸಣ್ಣ ಕೂಸು ತೆಗೆದ ಚಿತ್ರ. ನೋಡಿದರಲ್ಲ. ಇದೇನು ? ‘ಗಂಟಿ’ ಇವರು ? ‘ಜಕ್ಕಪ್ಪ’ (ಇತ್ಯಾದಿ). ಸಣ್ಣ ಕೂಸು ಅಂತ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ ! ಇನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೂ ಮಾತು ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಒಂದೊಂದು ಮಾತನಾಡತದ. ಸಣ್ಣ ಕೂಸು ಊರಿಗೆ ಹೋಗೋದಕ್ಕೆ ಎಂತಾರ ಗೊತ್ತ ? ‘ಬೂ’ ಹೋಗೋದು ಅಂತಾರ. ಹಾಂಗ ಗುಡಿಗೆ—‘ಗು’ ಅಂತಾರ. ‘ನಳ’ಕ್ಕೆ ‘ನ’ ಅಂತಾರ. ಜಕ್ಕಪ್ಪಗ ‘ಜ’ ಅಂತಾರ.

ಸೂಚನೆ ೩: ಹೀಗೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವರ್ಣಲಿಪಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವುಗಳೊಡನೆ ಸ್ವರಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಅಕೃತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ... ಇದು ‘ಗು’, ಇದು ‘ನ’, ಇದು ‘ಜ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದಲುಬದಲು ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಷರ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಉಚ್ಚಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹಾಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಕೂಸು ಏನನ್ನುವದು? 'ಗು' ಇದಕ್ಕೆ 'ಹ' ಹೌದು. (ಇತ್ಯಾದಿ) ಇದಕ್ಕೇನೆ 'ಗು' ಅಕ್ಷರವೆನ್ನುವರು. ಇದಕ್ಕೆ 'ಹ' ಅಕ್ಷರವೆನ್ನುವರು. ಇದಕ್ಕೆ 'ಪ' ಅಕ್ಷರವೆನ್ನುವರು. (ಇತ್ಯಾದಿ).

ಇಕೊ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಳಿಸಿಬಿಡತೇನೆ. ಒಂದೊಂದಾಗಿ, ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಬರೀತೇನೆ. ಈಗ ಹೇಳಿರಿ. ಇದೇನು? (ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಗಳ ಉಜ್ಜಳಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು. ಆಮೇಲೆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಜೋಡಣೆ-ಶಬ್ದರಚನೆ)

ಒಳ್ಳೇದು ಇದೇನು? 'ಜ'. ಇದು? 'ನ'. 'ಜ-ನ'. 'ಜ-ನ'- 'ಜನ' ಕೂಡಿಸಿಹೇಳಿರಿ. 'ಜ ನ'. ಹೌದು. ಜನ. ಇಷ್ಟು ಜನ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರಲ್ಲ? ನೀವೇನು ಮಾಡತೀರಿ? ನೀವೇ ಹೇಳಿರಂತ. ಇದೇನು? 'ನ', ಇದು 'ಗು'. ನ-ಗು, ನ-ಗು. ಕೂಡಿಸಿಹೇಳಿರಿ. 'ನಗು'. ಹೌದು. 'ನಗು'. ನೀವೇನು ಮಾಡತೀರಿ? 'ನಗು'-ನಗತೀರಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಷರ ಓದಾಕ ಬರತದಂತ ನಗತೀರಲ್ಲ! ನಾಲ್ಕು ಯಾಕ-ನೂರು ಅಕ್ಷರ ಕಲಿತೀರಂತ. ಓದೀರಂತ. ಬರದೀರಂತ. ಈ ಪಟ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಪಾವಡದ ಚುಂಗಿನಾಗ ಮಡಚಿ ಕಟ್ಟಿರಿ. ಮನ್ಯಾಗ ಖಾಲಿ ಕೂತಿರತೀರಿ. ದಗದಕ್ಕ ಹೋದಾಗ ನೆರಳಾಗ ಕೂತಿರತೀರಿ. ಈ ಪಟಾ ಹೊರಗ ತೆಗೀರಿ. ಮಣ್ಣು-ಉಸುಕು ಸಮಾಮಾಡರಿ. ಕಡ್ಡೀಚೂರು ತಗೊಂಡು ಬರೀರಿ— 'ನ', 'ಗ', 'ಜ' ಅಂತಾ. ಇಂದು ಕಲಿತದ್ದೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸಿನಾಗ ಉಳಿತದ. ನಾಳೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಠಿ ಹೇಳತೀನಿ. ಗೌಡರ ಕಠಿ. ಗೌಡರ ಫಜೀತಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡೋಣಂತ. ನಾಳೆಗೆ ಬರತೀರಲ್ಲ ಮತ್ತೆ?

ಇನ್ನೊಂದು ಗಳಿಗೆ ಕೂಡತೀರೇನು?—ಈ ಪಾಟಿ ಖಡುವು ತೊಗೊಳ್ಳಿರಿ. ಬರೀರಿ ನೋಡೋಣ. 'ಜ-ಗ' ಹೌದು. 'ಜಗ.' 'ಗ-ಜ-ಗ' ಹೌದು 'ಗಜಗ'. 'ಗ-ಸ—ಗ-ಸ'. ಹೌದು. ನೀವೂ 'ಗಸ ಗಸ' ಕಲೀಬೇಕು.

ಸೂಚನೆ ೪: ಹೀಗೆ ಬಿಡಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ ಇಡೀ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಯಸ್ಕರಿಂದ ಕೆಲವುಸಾರೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಬರೆಯಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೊಂದು ಅಕ್ಷರವು ನೆನಪಾಗದಿದ್ದರೆ ಕಥೆಯ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಉದಾ: 'ಪ' ನೆನಪಾಗದಿದ್ದರೆ—'ದೇವರ ಮುಂದೆ ದೀಪಾ ಯಾತರಾಗ ಹಚ್ಚಿದ್ದರು? ಅದಕ್ಕೆ ಕೂಸು ಏನನತಿತ್ತು?—'—ಹೀಗೆ.

ಒಳ್ಳೇದು. ಹೋಗಿ ಬರಿ. ನಮಸ್ಕಾರ! ನಮಸ್ಕಾರ!!

ಪಾಠ ಎರಡನೇದು

ಇಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಥೆ ಹೇಳತೀನಿ ನಿಮಗೆ. ಅದೂ ಮಜೇದಾರ ಕಥೆ. ನನ್ನೂರ ಗೌಡರದು. ಗೌಡರ ಮನ್ಯಾಗ ಅಳೂ ಹೋಳು. ಎಲ್ಲಾ ದಗದ ಮಾಡೋರು. ಗೌಡರಿಗೆ ದುಡಿಕೇನೆ ಇಲ್ಲ. ಉಣ್ಣೋದು, ಮನ್ಯಾಗ ಕೂಡೋದು. ಗೌಡರ ಹೊಟ್ಟೆ ಬೆಳೆದುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ಡಬರೀನೆ ಆಗಿತ್ತು. ಕಿಡಿಗೇಡಿ ಹುಡುಗರು ಅವರಿಗೆ 'ಡಬರೀ ಗೌಡ' ಅಂತಾ ಕರೀತಿದ್ದರು. ಹೆಲ್ಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರ 'ಹೆಲ್ಲಾ' ಅನ್ನೋದಿಲ್ಲ? ಹಾಂಗೆ. ಗೌಡರು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದವರು. ಆಗಿನ್ನೂ ಅದೇ ಸಾಯಿಕಲ್ಲು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಒಂದೊಂದೇ ಬಂದಿದ್ದೂ ಅಂತ. ಜನರು ಸಾಯಿಕಲ್ಲಿಗೆ 'ಯಂತ್ರ-ಯಂತ್ರ' ಅಂತಾ ಅಂತಿದ್ದರು. ಹೊಲಿಗೀ ರಾಟೆಗೆ-ನೂಲಾ ರಾಟೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಂತ್ರ ಜಂತ್ರ ಅನ್ನೋದಿಲ್ಲ ನಾನು? ಯಂತ್ರದ ಹೊಲಿಗೀ ಅಂತೀವಿ. ಗೌಡರು ಸಾಯಿಕಲ್ಲು ಯಂತ್ರ ತರಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಡಬರೀಗೌಡರು ಕೂಡೋದು ಕಲಿತರು. ಈ ಯಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಕೊಂಡು ಒಂದು ದಿನಾ ಚಾವಡಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಗೌಡರು ಆ ದಿನ ಯಾವ ಅಪಶಕುನದ ಮಾರೀ ನೋಡಿದ್ದರೋ ಏನೋ, ಪಾಪ? ಹೆಳ್ಳಾಗಿ ನ ಸಂದೀ ಓಣಿ. ಎಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟೆಗರು. ಹೀಂಗ ಹೀಂಗ ಕೋಡು ಇದ್ದದ್ದು ನಿಂತಿತ್ತು. ಅದು ಎಲಿ ತಿಂತಿತ್ತು. ಬಲಕ್ಕೆ ಬದನೀಕಾಯಿ ಮಾರೂವಾಕಿ ಬಂದಳು. ಎದುರಿಗೊಂದು ಒಂಟೆ ಬಂತು. ಉದ್ದ ಗೋಣಿನದು-ಜೋಟು ಬಾಲದ್ದು. ನೋಡಿರಲ್ಲ ಒಂಟೆನ. ಗೌಡರ ಫಜೀತಿ ಆತು. ತೂಕ ತಪ್ಪಿತು. ರೋಲಿ ಹೋತು. ಕಡಕೊಂಡು ಬಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡ ಆಳು. ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆ. ಮುಂದಿನ ಗಾಲಿ ಮಡಿಚಿಹೋತು. ಡಬರೀಗೌಡರ ಕಾಲು ಒಳಿತು. ಚಾವಡಿಗೆ ಹೋಗೂದು ಬಿಟ್ಟರು. ಕುಂಟಿಕೋತ ಮನೀಗೆ ಬಂದರು. ಗೌಡತಿ ಆಗ ತಾನೇ ಕಡಗೋಲು ಹಿಡಿದು ಮಜ್ಜಿಗೀ ಕಡೀತಿದ್ದಳು. ಯಜಮಾನ ಕುಂಟಿಕೋತ ಮನಿಗೆ ಬಂದಾನ. ಅದರಾಗ ಗೌಡರ ಬಾಯೀನೂ ಜೋರು. ಏನಾದರೂ ತೆಯಿದು ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಪಾಪ! ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು.

ಗಾಬರಿ ಆಗಿದ್ದಳು. ಮೂಲ್ಯಾಗಿನ ಅರಿಯಾಕಲ್ಲ ತಂದಳು. ಧೂಳು ಮುಸಕಿತ್ತು. ಅದನ್ನ ತೊಳಗಲಿಕ್ಕೆ ನೀರಮನಿಗೆ ಹೋದಳು. ನೀರು ತುಂಬಿದ ರಂಜಣಿಗೆ ಇತ್ತು. ಕೈಯಾಗಿನ ಅರಿಯಾಕಲ್ಲು ಜಾರಿತು. ರಂಜಣಿಗೆ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಅದು 'ತಳ್ಳ' ಯೆಂದು ಒಡೀತು. ರಂಜಣಿಗೆಗೆ ನಡುವೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಂದು ಭೋಕು ಬಿತ್ತು.

ಇಂದ, ಗೌಡರನ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಡೋಣ. ನರಳಿಕೋತ ಮಲಗ್ಯಾರ. ಮಲಗಲಿ. ಗೌಡರ ಕಷ್ಟ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಗಿಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೇನಾತು ನಾಳೆ ನೋಡೋಣ.

ನಿನ್ನೆ ಜಕ್ಕಪ್ಪನ್ನ ನೋಡಿದರಲ್ಲ. ಈ ದಿನ ಡಬರೀಗೌಡರನ ನೋಡೀ ರಂತ. ಅವರ ಮೂರಾಬಟ್ಟೆ ಆದ ಸಾಯಕಲ್ ಯಂತ್ರ, ಟಗರು, ಒಂಟಿ ಎಲ್ಲಾನೂ. ಈ ಫಳದ ಮೇಲೆ ಬೊದಲು ನಾ ತೆಗಿತಿನ್ನಿ. ಮುಂದ ನೀವೂ ಬರೆದೀರಂತ.

ಸೂಚನೆ ೧ : ಮೊದಲನೆಯ ಪಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ.

ಒಳ್ಳೇದು, ನೋಡಿದರಲ್ಲ ಡಬರೀಗೌಡರನ್ನ. ಸಾಕೇನು ಇಷ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆ ಗೌಡರಿಗೆ? ಇವರು ಯಾರು? 'ಡಬರೀಗೌಡ' ಇದು ಏನು? 'ಟಗರು' ಏನು ತಿನ್ನತದೆ? 'ಎಲಿ' (ಇತ್ಯಾದಿ).

ಜಕ್ಕಪ್ಪನ ಕಫೀ ಕೇಳಿತ್ತಲ್ಲಾ—ಅದೇ ಕೂಸು ಈ ಕಫೀನೂ ಕೇಳಿತು. ಚಿತ್ರಾನೂ ತೆಗಿತು. ಹೇಗೆ ತೆಗಿತು ತೋರಿಸತೀನಿ. ನೀವೂ ಮುಂದ ಬರೆದೀರಂತ.

ಸೂಚನೆ ೨ : ಮೊದಲನೆಯ ಪಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ.

ಇವು ಸಣ್ಣ ಕೂಸು ಬರೆದ ಚಿತ್ರ. ಇದೇನು? 'ಟಗರು' ಇದು? 'ಚಾವಡಿ' ಇದು? 'ಮನೆ' (ಇತ್ಯಾದಿ). ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಸಣ್ಣ ಕೂಸು. ಇನ್ನೂ ಪೂರಾ ಮಾತು ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನೋಡಿದರಲ್ಲ—ಜಕ್ಕಪ್ಪನ 'ಜ', ಗುಡಿಗೆ 'ಗು' ಅಂತಿತ್ತಲ್ಲ! ಹಾಗೇನ. ಡಬರೀ ಗೌಡಗ—'ಡ', ಟಗರಿಗೆ—'ಟ', ಎಲಿಗೆ—'ಎ' ಅನ್ನುತ್ತಿತ್ತು.

(ಚಾವಡಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಶಿಕ್ಷಕನು ವಯಸ್ಕರನ್ನು ಮರೆಮಾತಿಗೆ ಹಾಕಿ, ತನ್ನ ಮಾತಿನ ಚಳಕದಿಂದ ಕೂಸು ಚಾವಡಿಗೆ 'ಚ' ನೇ ಅಂತಿತ್ತು ಎಂದು

ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿಸಿ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಆಕಾರದಲ್ಲಿ 'ಚ' ಹೋಲುವ, ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತುವು ಬೇರೊಂದು ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ.)

ಸೂಚನೆ ೩: ಮೊದಲನೆಯ ಪಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ.

(ಸಣ್ಣ ಕೂಸು ತೆಗೆದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ): ಇದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಕೂಸು ಏನನ್ನು ವದು? 'ಡ', ಇದಕ್ಕೆ? 'ಮ' (ಇತ್ಯಾದಿ) ಹೌದು. ಇದಕ್ಕೇನೆ 'ಡ' ಅಕ್ಷರವನ್ನುವರು. ಇದಕ್ಕೆ 'ಟ' ಅಕ್ಷರವನ್ನುವರು (ಇತ್ಯಾದಿ).

ಇಕೊ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳಿಸಿಬಿಡತೇನೆ. ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಬರೀತೇನೆ. ಈಗ ಹೇಳಿರಿ. ಇದೇನು? 'ಯ'. (ಇತ್ಯಾದಿ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಗಳ ಉಜಳಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು. ಆಮೇಲೆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಜೋಡಣೆ, ಶಬ್ದ ರಚನೆ).

ಒಳ್ಳೇದು, ಇದೇನು? 'ಚ', ಇದು? 'ಟ' 'ಚ-ಟ' ಕೂಡಿಸಿ ಹೇಳಿರಿ. 'ಚಟ', ಇದು? 'ಮ', ಇದು? 'ಠ', 'ಮ-ಠ' ಕೂಡಿಸಿ ಹೇಳಿರಿ. 'ಮಠ'. (ಹೀಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಮುಂದಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಶಕೃವಿದ್ವಷ್ಟು ಶಬ್ದ ರಚನೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು)

ಸೂಚನೆ ೫: ಮೊದಲನೆಯ ಪಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ.

ಪಾಠ ಮೂರನೇದು

ಡಬರೀಗೌಡರಿಗೆ ಈಗ ಗುಣ ಆಗೇದ. ಬಡಗೀ ಹಿಡಿದು ಓಡಾಡತಾರ. ಗೌಡರು ಸಂಜೀಮುಂದ ತೋಟದ ಕಡೆಗೆ ಹೋರಟರು. ಕೈಯಾಗ ಬಡಗಿ ಇತ್ತು. ಗೌಡರ ಊರಿಗೆ ಸರ್ಕಸ್ಸು ಬಂದಿತ್ತು. ಊರ ಮುಂದಿನ ತೋಟ, ನೀರೂ ನೆಳಲು. ಅಲ್ಲೇ ತಂಬು ಹೊಡೆದಿದ್ದರು. ಗಿಡದ ನೆಳಲಿಗೆ ಆನೀ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆನೀ ಸೊಂಡ್ಯಾಗ ಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಬಡಗೀ ಕೊಟ್ಟರು. ಆನೀ ಸಾಕಿದವ ಆನೀ ಕಡಿಂದ ಸಲಾಮ ಹೊಡಿಸಿದ. ತಮ್ಮೂರಿಗೆ ಗೌಡರೇ ರಾಜಾ ಅಲ್ಲ ! ಗೌಡರು ಮುಂದ ತೋಟದಾಗಿನ ಬದನೀ ಮಡಿಗೆ ಹೋದರು. ಗೌಡರು ಮನ್ಯಾಗ ಮಲಗಿದರೆ ಆಳು ಯಾಕೆ ದಗದಾ ಮಾಡತಾರ ? ಬದನೀ ಮಡೀ-ಯೊಳಗ ಕಸ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ನೆಗ್ಗಲೀಮುಳ್ಳು ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಕಾನಲೀ ದಂಡೆಗೆ ಹೀಂಗ ಕೂತರು. ಸಳ ಸಳ ಸದ್ದು ಆತು. ನೋಡತಾರ ಒಂದು ಹೆಸರು ಹಾಂವು. ಕೈಯಾಗ ಬಡಗಿ ಇತ್ತು. ಒಂದು ಏಟಾ ಕೊಟ್ಟರು. ಬಡಗಿ ಜಾರಿತು. ಹಾಂವು ಕಾಲಾಗ ಬಂದಹಾಂಗ ಆಯಿತು. ಗೌಡರು ಜಿಗಿದರು. ಏನೋ ಚುಚ್ಚಿದಹಾಂಗ ಆತು. ಗೌಡರು 'ಐ' ಅಂದರು. ನೆಗ್ಗಲೀ ಮುಳ್ಳಿರಬೇಕು. ಗೌಡರಿಗೆ ಹಾಂವು ಕಡೀತೇನೋ ಅಂತಾ ಸಂಶಯ ಬಂತು. ನೆಗ್ಗಲೀಮುಳ್ಳು' ಚುಚ್ಚಿರಬೇಕು. ಸಂಶಯ ಬಹಳ ಕಟ್ಟಿ. ಗೌಡರ ಮನಸ್ಸಿನಾಗ ಸಂಶಯ ಉಳಿತು. ಹಾಂವು ಕಡಿದರ ಮಲಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳತಾರ. ಏಷ ಏರತದಂತ. ಗೌಡರು ಜಾಗರಣಿ ಮಾಡಬೇಕಾತು : ರಾತ್ರೀ ಹೇಗೆ ಕಳೀಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಗೌಡರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ನಾದ ಇರತದ. ಡಬರೀಗೌಡರಿಗೆ ತಬಲಾದ ನಾದ ಇತ್ತು. ಬೆಳತನಕ ತಬಲಾ ಬಡದರು. ಆದರೂ ಗೌಡರ ಸಂಶಯ ಹೋಗ. ಲಿಲ್ಲ. ಮನ್ಯಾಗ ಹೇಳಿದರು. ದೊಡ್ಡೂರಾಗ ಡಾಕ್ಟರು ಚುಚ್ಚಿ ಹಾಕತಾರ. ಜಕ್ಕಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ ಮಂತ್ರಾನೂ ಹಾಕತಾನ. ಹೋಗಿ ಬರಿ. ಈಗ ಚುಚ್ಚೂಡೊಂದು ಆಗೇದಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಬೇನೆಗೂ. ಗೌಡರು ಒಪ್ಪಿದರು. ಸಾಯಕಲ್ಲ ಯಂತ್ರ ಅಂತೂ ಮೂರಾಬಟ್ಟಿ ಆಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಕುದುರೀ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಹೊರಟರು. ಬಹಳ ದಿನಾ ಆಗಿತ್ತು. ಕುದುರೀ ಸಾಮಾನದ ಕಡೆಗೆ

ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹಾದ್ಯಾಗ ಲಗಾಮು ಹರೀತು. ಕುದುರೀ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಹಲಾ, ಹಲಾ ಮಾಡಿಕೊತ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರು. ಅದೇನೋ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳತಾರಲ್ಲ, ಎಡವಿದ ಬಟ್ಟು ಎಡವತದ ಅಂತ. ಕಷ್ಟ ಒಂದರ ಹಿಂದ ಒಂದ ಬರತಾನ. ಗೌಡರಿಗೆ ಕಾಡೋದು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನೀರಿಗಂತ ಕುದುರೀ ಝರಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಕುದುರೀ ಕಾಲು ಜಾರಿತು. ಕಲ್ಲ ಫಡೀ ಮೇಲೆ ಫಡಾನೆ ಕಡಕೊಂಡು ಬಿದ್ದರು. ಮುಂದಿನ ಹಲ್ಲು ಮುರೀತು. ಬಳ ಬಳ ರಕ್ತ ಸುರೀತು. ನೋವು ಬಹಳ ಆತು. ಹಲ್ಲು ಕಿತ್ತಿಸಬೇಕಾತು. ಮೊಡ್ಡೂರಾಗ ಡಾಕ್ಟರ ಜನರು ರೊಕ್ಕಾ ತಗೊಂಡು ಹಲ್ಲು ಕಿತ್ತತಾರ. ಗೌಡರು ಹಲ್ಲಿನ ಡಾಕ್ಟರ ಕಡಿಗೆ ಹೋದರು. ಇಕ್ಕಳ ನೋಡಿರಲ್ಲಾ. ಡಾಕ್ಟರರು ಇಕ್ಕಳದಲೆ ಹಲ್ಲು ಕಿತ್ತಿದರು. ಸಮಾಧಾನ ಆತು. ಗೌಡರು ಊರಿಗೆ ಹೋದರು. ಹಾವಿಗೆ ಔಷಧಾ ಅಂತ ಹೋದರು ; ಹಲ್ಲು ಕಿತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಮನಿಗೆ ಬಂದರು. ದೈವದಾಟ !

ನಿನ್ನಿನ ಹಾಂಗ ಈವತ್ತೂ ಗೌಡರ ಕಥ್ಯಾಗ ಏನೇನು ಆತು ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯೋಣ. ಮುಂದ ನೀವೂ ಬರೆದೀರಂತ.

ಸೂಚನೆ ೧: ಮೊದಲನೇ ಪಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ.

ಅನಿ ಸೊಂಡೀಯೊಳಗೆ ಬಡಗೀ ಹಿಡಿದು ಗೌಡರಿಗೆ ಸಲಾಮು ಮಾಡೋದು ಬರೋಬರಿ ಆಗೇದಲ್ಲ ? ಗೌಡರು ಬಡಗೀಲೆ ಏಟು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹೇಗೆ ಕೂತಿದ್ದರು ? 'ಏ' ಅಂದು ಎರಡೂ ಕೈ ಮುಂದೆ ಚಾಚಿ ಹೇಗೆ ಕೂತಿದ್ದರು ? ಚಿತ್ರದಾಗ ತಿಳಿತದಲ್ಲ ? ಒಳ್ಳೇದು. ಹೇಳಿರಿ ಇನ್ನು. ಇದು ಏನು ? 'ಆನೆ'. ಗೌಡರು ಏನು ಅಂದು ಕೂತಾರ ಇಲ್ಲ ? 'ಏ' ಅಂತ. ಕುದುರೀ ಕೊರಳಿಗೆ ಏನು ಜೋತಾಡತದ ? 'ಲಗಾಮು' . . . (ಇತ್ಯಾದಿ)

ನಿನ್ನಿನ ಕೂಸು ಈ ಕಥೀನೂ ಕೇಳಿತು. ಚಿತ್ರನೂ ತೆಗೀತು. ಹೇಗೆ ತೆಗೀತು ತೋರಿಸತೀನಿ. ನೀವೂ ಮುಂದ ತಗಿದೀರಂತ.

ಸೂಚನೆ ೨: ಮೊದಲನೇ ಪಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ.

ಇವೆಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ಕೂಸು ಬರೆದ ಚಿತ್ರ. ಇದೇನು ? 'ಆನೆ'. ಗೌಡರೇ ನಂದರು ? 'ಏ' ಅಂದರು ? ಇದೇನು 'ಲಗಾಮು'(ಇತ್ಯಾದಿ)

ಸಣ್ಣ ಕೂಸು. ಇನ್ನೂ ಪೂರಾ ಮಾತು ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನೋಡಿದ-
ರಲ್ಲ, ಡಬರೀಗೌಡಗ ಏನು ಅಂತಿತ್ತು? 'ಡ'. ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಗೆ ಸಣ್ಣ ಕೂಸು
ಏನು ಅನತದ? 'ಆ', ಏಟಿಗೆ 'ಎ'....(ಇತ್ಯಾದಿ. ಹಾವಿಗೆ ಮಾತ್ರ 'ಉ'
ಎನ್ನುವದನ್ನೂ, ಇಕ್ಕಳಕ್ಕೆ 'ಳ' ಎನ್ನುವದನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾತಿ-
ನಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಬೇಕು)

ಸೂಚನೆ ೩: ಮೊದಲನೇ ಪಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ.

(ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗ ತೆಗೆದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ)
ಇದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಕೂಸು ಏನನ್ನುವದು? 'ಆ'. ಹೌದು ಇದಕ್ಕೆ 'ಆ'
ಅಕ್ಷರವನ್ನುವರು. (ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಳಿದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಯಾವ ಅಕ್ಷರ
ಗಳೆಂಬುವದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಕ್ಷರಗಳು 'ಅಕ್ಷರ' ಗಳೆಂಬುವದನ್ನು
ಅವರು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.)

ಇದು ಯಾವ ಅಕ್ಷರ? 'ತ'. ಇದು? 'ಳ'. 'ತ-ಳ' ಕೂಡಿಸಿ
ಹೇಳಿರಿ. 'ತಳ'. ಹೌದು. (ಹೀಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಗಳ ಉಜ್ಜವವನ್ನು
ಹಿಂದುಮುಂದಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ, ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ಪಟಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಸೇರಿಸಿ ಶಬ್ದರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಓದಿಸಬೇಕು.
ಬರಿಸಬೇಕು.)

ಸೂಚನೆ ೪: ಮೊದಲನೇ ಪಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ.

ಸಾಠ ನಾಲ್ಕನೇದು

ಡಬರೀಗೌಡರ ಕಥೀ ನೀವು ಕೇಳಿದಿರಿ. ಅದರ ನಿಮಗ ಅದನ್ನ ನಾನು ನೆಟ್ಟುಗ ಪೂರಾ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಗೌಡರು ಶಹರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರಲ್ಲ, ಹಾದ್ಯಾಗ ಏನೇನು ನೋಡಿದರು, ಏನೇನು ಮಾಡಿದರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳೋದು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟಿ. ಈನತ್ತು ಹೇಳತೀನಿ. ಸಾಯಿಕಲ್ಲ ಯಂತ್ರದ ಮೇಲಿಂದ ಗೌಡರು ಬಿದ್ದರಲ್ಲ. ಒಳಪೆಟ್ಟಾಗಿತ್ತು. ಗೌಡತಿ ಸಾರಜ್ಜದ ಕೋಡು ತೇದು ಹಚ್ಚಿದಳು. ನಿಮಗ 'ಸಾರಜ್ಜ' ಬರೀಲಿಕ್ಕೆ ಬರೂದಿಲ್ಲ. 'ಸಾರ'-. 'ಬರೀರಿ ಮುಂದೆ ಜ್ಞ ಬರೀಬೇಕು. 'ಜ್ಞ' ಹೀಗ ಬರೀಬೇಕು. ಅದು ಜೋಡಕ್ಷರ. ಮುಂದೆ ಕಲಿತೀರಂತ. ಅವರಾಗ 'ಜ್ಞ' ಅಕ್ಷರಬೇಕು. 'ಜ್ಞ' ಹೀಗ ಬರೀಬೇಕು. (ಉಚ್ಚಾರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು). ಚಿತ್ರಾ ಬರಿಬೇಕೆಂದರೇನು? ಛೇ! ಈಗ್ಯಾಕ ಚಿತ್ರ? ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಕೂಸು ಈಗ ದೊಡ್ಡದಾತು. ನಿಮಗ ಇನ್ನೂ ಅಕ್ಷರ ಏನೂ ಬರತಿದ್ದಿಲ್ಲಾ. ನೀವು ಸಣ್ಣ ಕೂಸಾಗಿದ್ದಿರಿ. ಚಿತ್ರ ಬೇಕಾತು. ಈಗ ಅಕ್ಷರ ಬಂದಾವ. ದೊಡ್ಡವರಾದಿರಿ. ಚಿತ್ರ ಯಾಕ ಬೇಕು? ಜಕ್ಕಣ್ಣ ಬಾಯಿ ಮಾಡಿದನಲ್ಲ. 'ಓ' ಅಂತ. 'ಓ'-ಬರೀರಿ. ಹೊಟ್ಟಾಗ ಒಂದು ಪೂಜಿ ಕೊಡಿರಿ. 'ಜ್ಞ' ಆಗತದ. ಬಹಳ ಸಸಾರ!

ಒಳ್ಳೇದು. ಗೌಡರೇನು ಅಸಿಮಿಸಿ ಆಳಲ್ಲ. ಮಂದೀ ಮಾತಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆ. 'ಅಂಜಿಕೆ' ಬರೀಲಿಕ್ಕೆ ಬರತದೇನು ನಿಮಗ? ಬರೂದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿಷ್ಟು ಜಾಗಾ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟು '—ಜಿಕೆ' ಬರಿಯಿರಿ. ಇದು ನೋಡಿರಿ. ನಾನು ಪೂರಾ ಮಾಡತೇನೆ. 'ಅಂಜಿಕೆ'. ಬಿಟ್ಟು ಜಾಗಾದಾಗ ನಾನು ಅಕ್ಷರ ಬರದೀನಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೂ 'ಅಂ' ಅಂತಾರ. (ಅನಿಸಬೇಕು) 'ಅಂ' ಬರಿಯೋದೇನು ಬಿಗಿ-ಅಲ್ಲ. ಅರಿಯೂ ಕಲ್ಲಿನ 'ಅ' ಬರೀಬೇಕು. ಅದರ ಮುಂದ ಹೀಗೆ ಪೂಜಿ ಕೊಡಬೇಕು. 'ಅಂ' ಆತು. 'ಅಂ-ಬಿಗೇರು, ಅಂ-ಗಡಿ, ಅಂ-ಗಳ,' ಹೀಗೆ ಬರೀಬೇಕು. 'ಅ'ದ ಮುಂದ ಪೂಜಿ ಕೊಟ್ಟರ 'ಅಂ' ಆತು. 'ಗ'ದ ಮುಂದ ಪೂಜಿ ಕೊಟ್ಟರ 'ಗಂ' ಆತು. ಇದರಂತೆ ತಂ, ರಂ, ಡಂ.(ಇತ್ಯಾದಿ).

ಶಹರದಾಗ ಗೌಡರು ಎಲ್ಲಿ ಇಳಿಬೇಕು ? ಬೀಗರ ಔತಣ ನೆನಪಾತು. ಅಲ್ಲಿಗೇನೆ ಹೋಗೂದು ಮಾಡಿದರು. 'ಔ ತ ಣ' ನಿಮಗ ಬರೀಲಿಕ್ಕೆ ಬರೂದಿಲ್ಲ. 'ಔ' ಹೀಗೆ ಬರೀಬೇಕು. ಜಕ್ಕಪ್ಪನ 'ಜ' ಬರೆದು ಗಂಟು-ಮಾಡಿ ಕಾಲು ಕೊಟ್ಟಿರಾತು. (ತೋರಿಸಬೇಕು-ಅನಿಸಬೇಕು). 'ಔಡಲ, ಔದುಂಬರ' ಹೀಗೇನೆ ಬರೀಬೇಕು. 'ಣ' ಬರಿಯೋದೂ ಸಸಾರ. ಟಗರಿನ 'ಟ' ಡಬ್ಬ ಹಾಕಿದರಾತು. 'ಣ' ಆಗತದೆ. 'ಪಣತಿ-ಗಣತಿ' ಇದರಲ್ಲಿ 'ಣ' ಹೀಗೇನೆ ಬರೀಬೇಕು.

ಡಬರೀಗೌಡರು ಹೊರಟರಲ್ಲ ? ಅದೇ ದಿನ ಸರ್ಕಸ್ಸಿನವರೂ ಊರು ಬಿಟ್ಟರು. ಏನು ಖಟಾಟೋಪ ಆವರದು ? 'ಖಟಾಟೋಪ' ಹೀಗೆ ಬರೀಬೇಕು. 'ಖ' ಇದು 'ಬ'ದ ಗತೀನೆ. ಆದರೆ ಹೊರಗಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ದೊಡ 'ಕ' ಅಂತಾರೆ. ಪಣತಿ ಒಡೀತಲ್ಲಾ. 'ಫಟ್' ಅಂತಾ. 'ಫ' ಇದು ದೊಡ 'ಪ'. ರಂಜಣಿಗೆ ಒಡೀತಲ್ಲಾ. 'ಠಟ್' ಅಂತಾ. 'ಠ' ಇದು ದೊಡ 'ಟ'. 'ಖಡುವು, ಖಬರೀ' ಹೀಗೇನೆ ಬರೀಬೇಕು.

ಹುಲೀ-ಸಿಂಹ ಇವುಗಳ 'ಪೆಚ್ಚುರ' ಗಾಡಿ ಮುಂದೆ ಹೊರಬಿದ್ದವು. 'ಜ್ಜ' ಜೋಡು ಅಕ್ಷರ ಅಂತಾ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ. 'ಜ್ಜ' ಇದೂ ಒಂದು ಜೋಡು ಅಕ್ಷರ. ಮೇಲಿನ ಅಕ್ಷರಾನ 'ಜ್ಜ'. ಏತರಹಾಂಗ ಅದೇ ಹೇಳಿರಿ. ಹೌದು. 'ಇಲಿ' ನೋಡಿದಿರಲ್ಲ. ಜಕ್ಕಪ್ಪನ ಕಠೀಯೋಳಗ. 'ಇ' ಬರೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಾಲಾ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು.

ಅದೇ ಹೊತ್ತು 'ಏರಿತ್ತು. ಭರಮಾ-ಗೌಡರ ಅಳು. ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೊರ-ಟಿದ್ದ. ನಿನ್ನೊಳಗ ಭರಮಪ್ಪ ಯಾರಾರೆ ಇದ್ದೀರೇನು ? ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಬರೀರಿ. ನಾ ಹೇಳತೀನಿ. ಬದನೀಕಾಯಿ. 'ಬ' ಬರೆದು ಕೆಳಗ ಒಂದು ಗೀಟು ಕೋಡಿರಿ. 'ಭ' ಆತು. ಇದಕ್ಕೂ ದೊಡ 'ಬ' ಅಂತಾರ. 'ಭಿಡೆ, ಭಗಭಗ' ಹೀಗೇನೆ ಬರೀಬೇಕು.

ಭರಮಾ ಹೊಲಕ್ಕೆ ದನಾ ಹೊಡಕೊಂಡು ಹೊರಟಿದ್ದ. 'ದನ' ಹೀಗೆ ಬರೀಬೇಕು. ಇದು 'ದ'. ಕುರೀದಡ್ಡಿ ಮಾಡಿ ಮುಂದ ಒಂದು ಬಾಗಿಲ ಮಾಡ ಬೇಕು. ದನುಡಿ, ಧರ ದರ, ದರಕಾರ, ದುಡಿತ, ದೇವರು ಹೀಗೆ ಬರೀಬೇಕು.

ಹಳ್ಳೀರಸ್ತೆ-ತೆಗ್ಗೂತೆವರು. ಸಜ್ಜರದ ಗಾಡಿ ಓಡುವಾಗ್ಗೆ 'ಧಡಧಡ' ಸಪ್ಪಳ ಆಗತಿತ್ತು. 'ಧಡ ಧಡ' ಹೀಗೆ ಬರಿಯಿರಿ. ಆಗಲೇ 'ದ' ಬರೆದಿರಲ್ಲ.

ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಗೀಟು ಕೊಡಬೇಕು. 'ಧ' ಆಗತದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ದೊಡ 'ದ' ಅಂತಾರೆ. 'ಧಪ ಧಪ', 'ಧಬಧಬೆ' ಹೀಗೆನೆ ಬರೀಬೇಕು. 'ಧಡ ಧಡ' ಸವ್ಯಳಾ ಕೇಳಿ ಧನಾ ಬೆದರಿ ಹೋದವು. ಇತ್ತಲಾಗ ಗೌಡರೂ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿದರು.

ಇವತ್ತು ನೀವು ಬೇರೆ ಹೊಸಾ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿತೀರಿ. ಬರೀತೀರಾ ನಾ ಹೇಳಿದ ಹಾಂಗ? 'ಅಂ', 'ಗ', 'ಳ' ಬರೀರಿ. (ಹೀಗೆಯೆ) ಟೆ-ಡ-ಲ, ಟೆ-ತ-ಣ, ಖ-ಣ, ಭ-ಣ—ಭ-ಣ (ಇತ್ಯಾದಿ. ಇಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲಿತ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಶಬ್ದ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಓದಿಸಬೇಕು—ಬರೆಸಬೇಕು).

ಇಂದು ಹೊತ್ತಾತು. ಇನ್ನೊಂದು ನಾಲ್ಕುಮಾತು ಗೌಡರಬಗ್ಗೆ ಹೇಳೋದದೆ. ನಾಳೆಗೆ ಹೇಳತೀನಿ. ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಿ ಮತ್ತೆ. ಕಾಲು ಜಾರತದ ಅಲ್ಲೆ. ನಿಮಗೂ ಡಬರೀಗೌಡರ ಗತಿ ಆದೀತು. ನಾಳೆಗೆ ಬರತೀರಿ ? ನಮಸ್ಕಾರ.

ಪಾಠ ಐದನೇದು

ನಿನ್ನೆ ನೋಡಿದಿರಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಸಿನವರೂ ಊರು ಬಿಟ್ಟರು. ಗೌಡರೂ ಹೊರಡೂ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿದರು. ಕುದುರೆಗೆ ಥಡಿ ಹಾಕಿಸಿದರು. ನಿಮಗ 'ಥಡಿ' ಬರೀಲಿಕ್ಕೆ ಬರೂದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲ? ನಾ ಹೇಳಿಕೊಡತೀನಿ. 'ಥ' ಅಕ್ಷರ ಥಡೀ ಗತೀನ ಆದ. ಕುದರೀ ಥಡೀಗೆ ಕಾಲಿಡೂ ತಂಗು ಜೋತು ಬಿದ್ದಿರೋ ದಿಲ್ಲ? ಹಾಗೆಯೆ. ಆದೂ ಬಿಡರಿ. ನಿನ್ನೆ 'ಥಡಾ ಥಡಾ' ಬರೆದಿರಲ್ಲ. 'ಥ' ಬರೀಬೇಕು. ಅದರಾಗ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪೂಜೆ ಕೊಡಬೇಕು. 'ಥ' ಆತು. 'ಥ' ಕ್ಕು ದೊಡ 'ತ' ಅಂತಾರ. 'ರಥ, ಸಾರಥಿ, ಥೋಡೆ, ಥೂಥೂ' ದೊಳಗ 'ಥ' ಹೀಗೇನೆ ಬರೀಬೇಕು.

ಡಬರೀಗೌಡರು ಬೀಗರ ಮನಿಗೆ ಹೋಗುವವರು. ಬರೀಗೈಲಿ ಹೇಗೆ ಹೋಗತಾರೆ? ಮನೀತೋಟ. ಒಂದು 'ಛಲೋ' ರಸಬಾಳೀ 'ಘಡಾ' ತರಿಸಿದರು. ಬೀಗರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ. ನಿಮಗ 'ಛಲೋ', 'ಘಡಾ' ಬರೀಲಿಕ್ಕೆ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೆಲವು ಕಲಿತುಬಿಡಿರಿ. ಮುಗಿದುಹೋಯಿತು. ಎಷ್ಟು ಲಗುಲಗು ಕಲಿತಿರಿ ನೀವು! ಎಳೆಮಕ್ಕಳು ಸಾಲೀಯೊಳಗ ಇವೇ ಅಕ್ಷರ ಕಲೀಲಿಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಾನ ತಿಂಗಳ ತೊಗೋತಾರೆ. ಕಠೀಯೊಳಗ ಚಿತ್ರಾ ತಗದು ಕಲತೀರಿ ಅಲ್ಲ? ಅವಷ್ಟು ಅಕ್ಷರ ಬಂದರ ತೀರಿತು. ಉಳಕೀವೆಲ್ಲಾ ಅದರೊಳಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬರೀಲಿಕ್ಕೆ ಬರತಾನೆ. ಈಗ 'ಛ' ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳರಿ. 'ಎ' ಬರೆದು ಕೊಂಬುಕೊಟ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಗೀಟು ಕೊಟ್ಟರ ತೀರಿತು. 'ಛ' ಆಗತದ. 'ಛಡಿ,' 'ಛಟ ಛಟ' ಹೀಗೇನೆ ಬರೀಬೇಕು. 'ಛ' ಕ್ಕು ದೊಡ 'ಚ' ಅಂತಾರೆ.

ಘಡಾ ಬರೆಯೋದು ಸಸಾರ. ಸಣತಿ 'ಘಟ್' ಅಂತಾ ಒಡೀತಲ್ಲ? 'ಘ' ಬರೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾಲಾ ಹಚ್ಚಿದರ ತೀರಿತು. ಘ ಆತು. ಇದಕ್ಕೆ ದೊಡ ಗ ಅಂತಾರೆ. 'ಘಡಾ,' ಘಾಟು ಇದರೊಳಗ ಇದೇ 'ಘ' ಅಕ್ಷರ ಇರತದೆ.

ಡಬರೀಗೌಡರು ಬಾಳಿ ಘಡಾ ಕುದುರೀ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊರ-
ಟರು. ತಂಪು ಹೊತ್ತು. ಹಾದಿ ಸಾಗಿತು. ಬಿಸಿಲೇರಿತು. ಕುದುರಿ ನೀರಡಿ-
ಸಿತು. ಜಕ್ಕಪ್ಪನ ಊರ ಹತ್ತಿಲೆ ಒಂದು ನೀರಿನ 'ಝರಿ' ಇತ್ತು.
ಕುದುರೀ ನೀರಿಗೆ ಒಯ್ದರು. 'ಝರಿ' ಯೊಳಗೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಅಕ್ಷರ.
(ಹೆಳ್ಳಿಯ ವಯಸ್ಕರು 'ಅಕ್ಷರ' ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೂ ಶಿಕ್ಷಕನು 'ಅಕ್ಷರ'
ಎಂದೇ ಹೇಳತಾ ಹೋಗಬೇಕು). 'ಝ' ಬರಿಯೋದು ಸಸಾರ. ರಂಜಣಿಗೆ
'ರ' ಬರೆದು ಮುಂದೆ ಎರಡು ಬಾಲಾ ಹೆಜ್ಜೆಬೇಕು. ಕೆಳಗೆ ಗೀಟು ಕೊಡ
ಬೇಕು. 'ಝ' ಕ್ಕೆ ದೊಡ 'ಜ' ಅಂತಾರೆ.

ಡಬರೀಗೌಡರು ಕುದುರೀ ನೀರಿನ ಝರೀಗೆ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡೆ
ಒಯ್ದರು. ಕಾಲಾಗಿನ ಕಲ್ಲುಫಡಿ ಹೆಸೆಗಟ್ಟಿತ್ತು. ಕುದುರೀ ಕಾಲು ಜಾರಿತು.
ಗೌಡರು ಘಡಾನೆ ಕಡಕೊಂಡು ಬಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಗೌಡರ ಕಫಿ ಕೇಳಿರಲ್ಲ.
ಗೌಡರ ಹೆಲ್ಲು ಮುರೀತು. ಡಾಕ್ಟರರು ಇಕ್ಕಳದಲೆ ಹೆಲ್ಲು ಕಿತ್ತಿದರು.

ಗೌಡರ ಊಟ ಬೀಗರ ಮನೀಯೊಳಗೆ ಆತು. ಹಾವಿಗೆ ಕೂಸು 'ಉ'
ಅಂತಿತ್ತಲ್ಲ. ಅದು ಸಣ್ಣ 'ಉ'. ಇದು ದೊಡ್ಡ 'ಊ' ಊರು, ಊದು,
ಹೀಗೇನ ಬರೀಬೇಕು.

ಇಳಿಹೊತ್ತಿನಾಗ ಡಬರೀಗೌಡರು ಜಕ್ಕಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ ಕಡಿಗೆ ಹೋದರು.
ಆತ ಇರೋದು ಗುಡಿಯೊಳಗೆ. ನೀವು ಗುಡಿ, ನಳ, ಈಶ್ವರಲಿಂಗ ಎಲ್ಲಾನೂ
ನೋಡಿರಲ್ಲ? ಗೌಡರೂ ನಲ್ಲದಾಗ ಕಾಲು ತೊಳೆದರು. ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದರು.
ಈಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಜಕ್ಕಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ ಶಂಖದಲೆ ಜಳಕ ಮಾಡಿಸತಿದ್ದ. ನೀವು
ಶಂಖಾ ನೋಡಿರಲ್ಲ. 'ಶ' ಅಕ್ಷರನೂ ಶಂಖದಂತೇನ ಅದ. ಇದು 'ಶ'
ಶಂಕರ, ಈಶ, ಶಾಂತಿ, ಇದರೊಳಗೆ ಇದೇ 'ಶ' ಅಕ್ಷರ ಇರತದೆ.

ಗೌಡರು ದೇವರಿಗೆ ಅರಿಷಣ ಕುಂಕುಮ ಏರಿಸಿದರು. 'ಅರಿಷಣ'
ಇದರೊಳಗೆ ನಿಮಗೆ 'ಷ' ಬರೀಲಿಕ್ಕೆ ಬರಾದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಮಗೆ ಹೊಸ
ಅಕ್ಷರ. ಪಣತೀ 'ಪ' ಬರೆದು ಗಂಟು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸಿದರಾತು. 'ಷ'
ಆಗತದೆ. ಸಡಕ್ಷರಿ, ಕಷಾಯ, ಔಷಧ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಷ' ಹೀಗೇನೆ
ಬರೀಬೇಕು.

ಗೌಡರು ದೇವರಿಗೆ ಕಪ್ಪರದ ವಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. 'ವಡಿ' ಇದರೊಳಗೆ
ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಅಕ್ಷರ ಬರೋದಿಲ್ಲ? 'ವ' ಹೌದು. ಎಲೀ 'ಎ' ಬರೆದು

ಕೊಂಬುಕಟ್ಟಿದರಾತು. 'ವ' ಆಗತದೆ. ವಕೇಲ, ವಾರಸಾ, ಕನಡಿ, ಇನ್ನ
ಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ 'ವ' ಇರತದೆ.

ಡಬರೀಗೌಡರು ಊರಿಂದ ಬಾಳೇ ಘಡಾ ತಂದಿದ್ದರಲ್ಲ. ಅದರಾಗಿಯೇ
ಜೋಡುಹಣ್ಣು ದೇವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಗೌಡರು ಹೋದಮೇಲೆ ಇದೆ
ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಇಲಿ ಬಂದದ್ದೂ ಜಕ್ಕಪ್ಪ ಹರಳು ಒಗೆದದ್ದೂ ನಿಮಗೆ
ಎಲ್ಲಾ ನೆನಪು ಆದ ಅಲ್ಲ?

ಡಬರೀಗೌಡರು ದೇವರಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. "ಉಮಾಪತೇ,
ಶಂಭೋ, ನಾನು ಅಜ್ಜ, ಪ್ಲಮಿಸು" !-ಎಂದು. 'ಅಜ್ಜ' ಇದರಾಗ ಒಂದೆ
ಬುಡಕ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಬರದದ ಅಲ್ಲ? ಹೌದು. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆಯೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ.
ಅದು ಜೋಡು ಅಕ್ಷರ. 'ಜ'ದ ಕೆಳಗೆ 'ಜಾ' ಬರಬೇಕು. ಅಜ್ಜ, ತಜ್ಜ,
ಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲಾದರಾಗೂ ಇದೇ 'ಜ್ಜ' ಇರತದೆ. 'ಪ್ಲ' ಆದರೂ ಹೀಗೇ.
'ಪ್ಲ'ದ ಕೆಳಗಿನದು ಬರೆದು ಮೇಲೆ 'ಕ' ಬರಬೇಕು. ದೇವರು ಕರುಣಾಳು.
ಗೌಡರಿಗೆ ಗುಣ ಆತು. ಒಳ್ಳೇ ಬುದ್ಧಿಮಾ ಕಲಿತರು. ಈಗ ಮೊದಲಿನ
ಹಾಗೆ ಜಬರು ಮಾಡೋದಿಲ್ಲ. ಡೌಲೂ ಮಾಡೋದಿಲ್ಲ. ಆಳಿನ ಕೂಡ
ದುಡಿತಾರ. ಆಳೂ ಹೋಳೂ ಬಹಳ ದಯಾದಿಂದ ನೋಡತಾರ. ಈಗ
ಕಠಿಣ ಮುಗಿತು. ನೀವೂ ಎಲ್ಲಾ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿತರಿ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜೋಡಕ್ಷರ
ಅವೆ. ನಾಳೆ ಕಲಿಯೋಣಲ್ಲ? ಬರಿ ನಮಸ್ಕಾರ.

*ಪಾಠ ಆರನೇದು, ಏಳನೇದು ಹಾಗೂ ಎಂಟನೇದು

ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದಿನಲ್ಲಾ ಇವತ್ತು ಜೋಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕಲಿಯೋದು ಅಂತಾ. ಕಲೀತೀರಾ? ಏನೂ ಬಿಗಿಯಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕಲಿತ ಅಕ್ಷರದೊಳಗೆ ಚೂರುಚೂರು ಬದಲು ಮಾಡೋದು. ಒಳ್ಳೇದು. ನಾ ಏನೋ ಫಳದ ಮೇಲೆ ಬರೆದೀನಿ. ಅದು ನಿಮಗೆ ಬರೋಬರಿ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಬರತದ ಏನು ನೋಡಿರಿ.

“ಮಲ್ಲಮ್ಮನು ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆತನೇ ದೇವರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಳು. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತ ಆತನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯಂತೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿವಭಕ್ತಳು. . .”

ನಿಮಗೆ ಬಂದಂತೆ ಓದಿರಿ ನೋಡೋಣ : ‘ಮಲಮನು ತನ ಗಂಡನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದಳು. . . .’ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥವಾಗತದೇನು?—ತಿಳಿತದ ಏನು ? ‘ಮಲಮನು’ ಹೋಗಿ ‘ಮಲ್ಲಮ್ಮನು’ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಇಲ್ಲಿ? ‘ಕೆಳಗೆ ಏನೂ ಬರೆದಿದೆ ಅಲ್ಲವೆ?’ ಹೌದು. ಹೀಗೆ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದವುಗಳಿಗೆ ‘ಒತ್ತು’ ಗಳನ್ನುವರು. ಇಂಥ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ‘ಒತ್ತುಕ್ಷರ’ಗಳೆನ್ನುವರು. ಒತ್ತುಕ್ಷರಗಳು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಲಾರಿರಿ, ಬರೆಯಲಾರಿರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈದಿನ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯೋಣ.

ಒತ್ತುಕ್ಷರದೊಳಗೆ ಒಂದು ಅಕ್ಷರದ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಕ್ಷರವು ಕೂತಿರುವದು. ‘ಅನೀ ಕಿರ್’ ‘ಕಾನ ಕಾನ ಉತ್ತತ್ತಿ’ ಆಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರ ಹೇಗಲಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕೂಡುದಿಲ್ಲ? ಹಾಗೆಯೇ.

ನೀವು ಕಲಿತ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಿ, ಬಹಳ ಬಿರುಸು. ಮೇಲಿನ ಅಕ್ಷರದ ಭಾರಕ್ಕೆ ಅವು ಏನೂ ಬಾಗೂದಿಲ್ಲ, ಕುಸಿ ಬೀಳೂದಿಲ್ಲ. ಇದು ನೋಡಿರಿ. ಖ, ಜ;—ಜ, ರ್ಖ, ಇ;—ಟಿ, ಣ;—ಬ, ಭ;—ಷ, ಜ್ಞ; ಇವು ಇಷ್ಟು ಇಂಥಾ ಗಟ್ಟಿ, ಬಿರುಸು ಅಕ್ಷರಗಳು. ‘ಲೆಖ್ಪ’—‘ಖ’ದ ಮೇಲೆ ‘ಲಿ’ ಕೂತಿದೆ. ಏನೂ ಬದಲು ಇಲ್ಲ. ಅಜ್ಜ—‘ಜ’ದ

* ಒತ್ತುಕ್ಷರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ೩ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ವಿಹಿತವಾದುದು.

ಮೇಲೆ 'ಜ' ಕೂತಿದೆ. ಏನೂ ಬದಲು ಇಲ್ಲ. (ಇದರಂತೆ ಅಟ್ಟ, ಅಣ್ಣ, ಜಕ್ಕಣ್ಣ, ಹೆಬ್ಬ. . . ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿನ ಅಕ್ಷರವು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗದೆ ಉಳಿಯುವದೆಂಬುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಬರೆಯಿಸಿ ರೂಢವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು).

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಕ್ಷರಗಳು ಇಷ್ಟು ಬಿರುಸು ಆಗಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿನ ಅಕ್ಷರದ ಭಾರಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಕೊಂಬು ಅಷ್ಟೇ ಕಡಿಮೆ ಹೋಗುವದು. ಇದು ನೋಡಿರಿ : 'ಅಕ್ಕ'ದಲ್ಲಿ 'ಕ'ದ ಕೊಂಬು ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿದೆ. 'ಁ' ಇದಕ್ಕೆ 'ಕ'ದ ಒತ್ತು ಅನ್ನುವರು. ರೊಕ್ಕ, ಮುಕ್ಕ, ಬಕ್ಕರಿ. ಎಲ್ಲಾದರಲ್ಲಿ 'ಕ'ದ ಒತ್ತು ಇರುವದು.

ಕೊಂಬು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳು

ಅಕ್ಷರ	—	ಒತ್ತು	—	ಉದಾಹರಣೆ	
ಕ	—	ಁ	—	ಅಕ್ಕ, ಚಿಕ್ಕ	ಇತ್ಯಾದಿ
ಗ	—	ಂ	—	ಅಗ್ಗ, ಮುಗ್ಗ	"
ಘ	—	ಃ	—	—	"
ಚ	—	ಛ	—	ಬಚ್ಚ, ಚೊಚ್ಚಲ	"
ಜ	—	ಝ	—	'ಅಚ್ಚಾದ ಕೂಸು	"
ಝ	—	ಞ	—	ಲಠ, ಮುಟ್ಟಾಳ	"
ಟ	—	ಠ	—	ಗೊಡ್ಡ, ಗಿಡ್ಡ	"
ಠ	—	ಡ	—	'ಬುಡ್ಡ'	"
ಡ	—	ಢ	—	ಪಿತ್ಲ	"
ನ	—	ಣ	—	ಉದ್ದ, ಜಿದ್ದು	"
ನ	—	ಞ	—	ಬುದ್ಧ	"
ತ	—	ಠ	—	ಅಪ್ಪ, ತುಪ್ಪ	"
ತ	—	ಠ	—	—	"
ಠ	—	ಠ	—	ಉತ್ತೈಂದು ಕುಳಿತ	"
ಠ	—	ಠ	—	ಅಕ್ಷರ	"
ಠ	—	ಠ	—	ಉಕ್ಕಾನ, ಉತ್ಸಾಹ	"

ಅಕ್ಷರ	—	ಒತ್ತು	—	ಉದಾಹರಣೆ	
ಹ	—	ಐ	—	ನುಧ್ಯಾನ್ವ	ಇತ್ಯಾದಿ
ಳ	—	೪	—	ಒಳ್ಳು, ಕಳ್ಳ	”
ಋ	—	೪	—	ಮೃಗ, ಋಷಿ	”

ಮೇಲಿನವು ಎಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಕೊಂಬು ಒಂದೇ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಕ್ಷರಗಳು ಬಹಳೇ ಮಿದುವು. ಮೇಲಿನ ಭಾರಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಆಕಾರವೇ ಬದಲು ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ‘ಹೊಗಳುತ್ತ— ಇದರಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಅಕ್ಷರದ ಭಾರಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿನ ‘ತ’ ಬದಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ‘ಽ’ ಇದು ‘ತ’ದ ಒತ್ತು. ಭಕ್ತ, ರಕ್ತ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ :

ಅಕ್ಷರ	—	ಒತ್ತು	—	ಉದಾಹರಣೆ	
ತ	—	ಽ	—	ಭತ್ತ, ಆಸ್ತ, ಹೊತ್ತು	ಇತ್ಯಾದಿ
ನ	—	೪	—	ಅನ್ನ, ಲಗ್ನ, ಅದ್ನ	”
ಮ	—	೬	—	ಅಮ್ಮಾ, ಪದ್ಮ, ಕೆಮ್ಮು	”
ಯ	—	೪	—	ಅಯ್ಯ, ಕ್ಯಾವಿ, ಒಡ್ಯಾಣ	”

ಇನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೀದು. ರಂಜಣಿ ‘ರ’ ಬಹಳ ಬದಲಾಗಿಬಿಡತದ. ಮೇಲಿನ ಅಕ್ಷರದ ಭಾರಕ್ಕೆ ಕುಸಿದುಹೋಗಿ ಅರ್ಧಾಚಂದಸ್ಸು ಆಗಿಬಿಡತದ. ‘ರ’ ಅದರ ಒತ್ತು ೨ ಆಗತದೆ. ‘ಕರ್ರಗೆ, ಸಕ್ರಿ, ಕತ್ರಿ’ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ‘ರ’ ಕೆಳಗಿನ ಅಕ್ಷರ ಇದ್ದರ, ಮೇಲಿನ ಭಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಾಚಂದಸ್ಸಿನಂತೆ ೨ ಆಗತದೆ.

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ‘ರ’ ಮೇಲಿನ ಅಕ್ಷರ ಆಗಿದ್ದರೂ, ತಾನೇ ಮೇಲೆ ಕೂತಿ ದ್ದರೂ ಬದಲಾಗಿ ‘ಃ’ರ ಅಂಕಿಗತಿ ಆಗತದೆ. ಗರ್ಕ, ಬರ್ಫ, ಚಿರ್ಚು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ‘ರ’ ಮೇಲಿನ ಅಕ್ಷರ. ಅದರೂ ಬದಲಾಗತದೆ. ‘ಃ’ ಈ ಗುರ್ತಿಗೆ ಅರ್ಕಾವಳಿ ಅನ್ನತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗರ್ಭ, ಬರ್ಭ, ಚಿರ್ಭ ಹೀಂಗೂ ಬರೀತಾರೆ. ಅದೂ ಬರೋಬರಿ. ನಿಮಗೆ ಎರಡೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿ ಅಂತಾ ತೋರಿಸಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಕ್ಷರವಿದೆ. ಕಿವಿಗೆ 'ರ'ದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿಸತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಅಕ್ಷರ. ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ 'ಋ' ಅನ್ನಬೇಕು. ಬರೆಯಬೇಕು. 'ಖಟಿಪಿಟಿ' ಯೊಳಗೆ 'ಖ' ಬರೆದಿರಲ್ಲ. 'ಖ'ಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಕೊಂಬುಕೊಟ್ಟು ಹಾದೀಮಾಲಗಂಬ ಹಚ್ಚಿದರಾತು. ಅದು 'ಋ' ಆಗತದೆ. 'ಋ' ಬೇರೆ ಅಕ್ಷರದ ಕೂಡ ಕೂಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಒತ್ತು 'ೃ'—'ಲ'ದ ಹಾಗೆ ಆಗತದೆ.

'ಕ-ಋ, ಕೃ, 'ಮೃಗ'-ದ ಮಳಿ; 'ಕೃಷ್ಣ' ಹೀಗೆಯೇ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಒಳ್ಳೇದು, ನೀವು ಅಕ್ಷರದೊಳಗೆ ಏನೇನು ಕಲೀಬೇಕು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಲ್ಲಿ ಕಲಿತಂತಾತು. ನೋಡಿದಿರಾ? ಮೊನ್ನೆಮೊನ್ನೆ ಸುರುವು ಮಾಡಿದೆವು. ಎಷ್ಟು ಲಗುಲಗು ಕಲಿತುಬಿಟ್ಟಿರಿ ನೀವು?

ಇನ್ನು ನೀವು 'ನಾನೂ ಓದತೀನಿ' ಅಂತಾ ಹೇಳಬೇಕು. ನೀವು ಓದೂಹಾಂಗ ಬಹಳ ಸಸಾರಾಗಿ ಬರೆದ ಮಾಟಮಾಟ ವುಸ್ತುಕ ನಿಮಗ ಕೊಡತಾರ.

ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ನಿಮಗೆ 'ಬಳ್ಳಿ' ಅಂತಾ ಹೇಳಿದಿನಲ್ಲಾ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿಯೋಣ, ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಬರಿಯೋಣ. ಅಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಭರಾಭರಾ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಬರತದೆ.

ಆಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಎಣಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರತದೆ ಅಲ್ಲಾ. ಒಂದು, ಎರಡೂ ಅಂತಾ. ಅದನ್ನೇ ಹೇಗೆ ಬರೀಬೇಕು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು (೧) ಹೀಗೆ ಬರೀತಾರೆ. ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಂಕಿ ಅಂತಾರೆ.

ಇಷ್ಟು ಕಲಿತುಬಿಡಿ. ಆಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಹಿಡಿಯುವವರಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಗೇನು? ನೆನಪದನ? 'ಬಳ್ಳಿ' ಹೌದು.

ಒಳ್ಳೇದು ಬರಿ. ನಮಸ್ಕಾರ.

ಸಾಠ ಒಂಭತ್ತನೇದು

ಎಲಿ ಒಂದರಾಗ ಒಂದು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸಾಲಾಗಿ ಬೆಳಿತಾವಲ್ಲ ? ಬೆಳ್ಳಿಯೊಳಗ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೂಡಿಕೊಂಡ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ಬರೀತೀವಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೇನೆ ಅಕ್ಷರಗಳ ' ಬಳ್ಳಿ ' ಅನತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೆನಲ್ಲ ನಿಮಗ ಇದನೆ ? ಬಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟಿದು-ಬಳ್ಳಿ ಬರೆಯೂದು ನಿಮಗ ಈಗ ಬರತದೆ. ಅದನ್ನೇ ನಿಮಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೆನಪುಮಾಡಿಕೊಡತೇನೆ. ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಳ್ಳಿನೂ ಓದಿಬಿಡೋಣ. ಬರೆದುಬಿಡೋಣ.

ಮೊದಲನೇದು ' ಕ '.

' ಕ ' ಕೈ (ಕೊಂಬು ತೆಗೆದು) ಕಾಲು ಹೆಚ್ಚಿದರೇನಾಯಿತು ? ಕಾ.

' ಕ ' ಕೈ ಗಿಳಿಮೂಗು ಹೆಚ್ಚಿದರೇನಾಯಿತು ? ಕೆ.

' ಕ ' ಕೈ ಗಿಳಿಮೂಗು ಹೆಚ್ಚಿ ಮುಂದೆ ಝಲಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ? ಕೇ.

' ಕ ' ಕೈ ಹಾದೀ ಮಾಲಗಂಬ ಮುಂದೆ ಝಲಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ? ಕು. '

' ಕ ' ಕೈ ಹಾದೀ ಮಾಲಗಂಬ ಹೆಚ್ಚಿ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ? ಕೂ.

' ಕ ' ದ ಕೊಂಬು ಇಟ್ಟು ಅದಕ್ಕ ಗಿಳಿಮೂಗು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ? ಕೆ.

' ಕ ' ದ ಕೊಂಬು ಇಟ್ಟು ಅದಕ್ಕ ಗಿಳಿಮೂಗು ಹೆಚ್ಚಿ ಮುಂದೆ ಝಲಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ? ಕೇ.

' ಕ ' ಕೈ ಕೈ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ? ಕೈ.

' ಕ ' ದ ಕೊಂಬಿಗೆ ಗಿಳಿಮೂಗು ಹೆಚ್ಚಿ ಮುಂದೆ ಕೋಳಿ (ಹುಂಜ) ಪುಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ? ಕೊ.

' ಕೊ ' ಕೈ ಝಲಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ? ಕೋ.

‘ಕೆ’ ಕೈ ಕೊಂಬಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಗಂಟುಗಟ್ಟಿ ಕಾಲು ಹಚ್ಚಿದರೆ? ಕೌ.

‘ಕ’ ದ ಮುಂದೆ ಒಂದೇ ಪೂಜಿಯನ್ನಿಟ್ಟರೆ? ಕಂ.

‘ಕ’ ದ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಪೂಜಿಯನ್ನಿಟ್ಟರೆ? ಕಃ.

* ಇದು ‘ಕ’ ದ ಬಳ್ಳಿ: ಕ, ಕಾ, ಕೆ, ಕೇ, ಕು, ಕೂ, ಕೆ, ,ಕೇ
ಕೈ, ಕೊ, ಕೋ, ಕೌ, ಕಂ. ಕಃ. ಹೀಗೆಯೇ ಖ, ಖಾ

* ಕೊಂಬು ಇಲ್ಲವಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿನೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬಹುದು.

ಪಾಠ ಹತ್ತನೇಷು

ನಿಮಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಣಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರತದ. ರೊಕ್ಕಾ ಕೊಡತೀರಿ, ತೊಗೊತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಕ್ಕಳು ಹತ್ತು ಮನಿಗೆ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆ ಹಾಕಿರತಾರ. ಪಾವು, ನವುಟಾಕು, ದುಡ್ಡು-ಪೈ ಚೊಕ್ಕು ಲೆಖ್ಪು ಹೇಳತಾರ. ಆದರೆ ಅದನ್ನೇ ಬರೀಲಿಕ್ಕೆ ಬರೂದಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟೆ. ಅಂದರ ನಿಮಗೆ ಅಂಕಿ ಬರೂದಿಲ್ಲ. ಅಂಕಿನೂ ಕಲಿತುಬಿಡಿರಿ.

ಒಂದು	ಹೀಗೆ ಬರೆಯುವನು	೧
ಎರಡು	”	೨
ಮೂರು	”	೩
ನಾಲ್ಕು	”	೪
ಐದು	”	೫
ಆರು	”	೬
ಏಳು	”	೭
ಎಂಟು	”	೮
ಒಂಭತ್ತು	”	೯
ಹತ್ತು	”	೧೦

ಹತ್ತರಲ್ಲಿ	ಒಂದು ಕೂಡಿಸಿದರೆ	
೧೦ + ೧	”	೧೧
೧೦ + ೨	”	೧೨
ಹತ್ತುಕ್ಕೆ ಹತ್ತು	”	
೧೦ + ೧೦	”	೨೦

(ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಪರೀಕ್ಷೆ [ಟೆಸ್ಟ್] ಮುಗಿಯುವದರೊಳಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೂರರ ವರೆಗೆ ಅಂಕಿಗಳ ಜ್ಞಾನವಾದ ರಾಯಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹತ್ತರಗಂಟು-ಬಿಡಿಗಳು - ಎಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೂಡಿಸುವದು-ಕಳೆಯುವದನ್ನು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬಹುದು).